

SPIS TREŚCI	str.
I. SPRAWOZDANIE RZECZOWE	
Wstęp	3
1. Zatrudnienie	3
1.1 Szkolenia	4
2. Mienie Ośrodka	5
3. Budżet – wykonanie ogólne	5
4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej	7
4.1 Usługi opiekuńcze	8
4.2 Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	9
4.3 Poradnictwo specjalistyczne świadczone przez psychologa	12
4.4 Punkt Interwencji Kryzysowej	13
4.5 Realizacja działań w ramach profilaktyki uzależnień	14
4.6 Domy Pomocy Społecznej	16
4.7 Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	18
4.8 Zadania własne o charakterze obowiązkowym	20
4.9 Zadania własne gminy	22
4.10 Zadania zlecone realizowane przez gminę	23
5. Wsparcie dla Bezdomnych	23
6. Punkt Konsultacyjno-Interwencyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	24
7. Zespół Interdyscyplinarny	25
8. Piecza Zastępcza	26
9. Asystent Rodziny	27
10. Praca Socjalna	29
11. Przeciwdziałanie Uzależnieniom	32
12. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020	32
13. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	35
13.1 Mroteckie Stowarzyszenie „Klub Abstynenta”	35
14. Dodatkowe zadania zlecone	35
14.1 Świadczenia Rodzinne	35
14.1.1 Zasilek rodzinny	36
14.1.2 Dodatki	36
14.1.3 „Złotówka za złotówkę”	36
14.1.4 Zasilek pielęgnacyjny	37
14.1.5 Świadczenie pielęgnacyjne	37

14.1.6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	37
14.1.7	Zasiłek dla opiekuna	38
14.1.8	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka	38
14.1.9	Świadczenie rodzicielskie	39
14.1.10	Dane statystyczne w Świadczeniach Rodzinnych	40
14.2	Świadczenia Wychowawcze - Rodzina 500 Plus	42
14.3	Fundusz Alimentacyjny	44
14.4	Pomoc Materialna O Charakterze Socjalnym Dla Uczniów	46
14.5	Dodatki Mieszkaniowe	47
14.6	Dodatki Energetyczne	48
14.7	Dane statystyczne w pozostałych zadaniach	49
15.	Karta Dużej Rodziny	50
16.	Wsparcie Kobiet W Cięży I Rodzin „Za Życiem”	52
17.	Opieka Nad Dziećmi W Wiek do Lat Trzech	57
18.	Program „Dobry Start”	57
19.	Program Czyste Powietrze	57
20.	Zestawienie Tabel	59
II. SPRAWOZDANIE FINANSOWE – Załącznik nr 1		

I SPRAWOZDANIE RZECZOWE

WSTĘP

Terenem działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest obszar Miasta i Gminy Mrocza. Z danych statystycznych wynika, że na dzień 30.06.2021 r. liczba zameldowanych na pobyt stały mieszkańców miasta i gminy wynosiła 8 914 osób, w tym zamieszkujących na wsi 4767 osób, zameldowanych na pobyt czasowy 209 osób (I półrocze 2020 r. – 8 972), przy czym:

- liczba zgonów: 44 (I półrocze 2020 r. – 40)
- liczba urodzeń: 44 (I półrocze 2020 r. - 42).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował swoje zadania zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. obowiązującą od 01.05.2004 r. oraz aktami wykonawczymi.

Ponadto Ośrodek realizuje szeroki zakres zadań wynikających z innych ustaw, takich jak:

- ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa o dodatku energetycznym,
- ustawa o systemie oświaty,
- ustawa o ochronie danych osobowych, RODO,
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych,
- ustawa o karcie dużej rodziny,
- ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- ustawa Prawo ochrony środowiska.

1.ZATRUDNIENIE

Tabela 1. Tabelaryczne zestawienie zatrudnienia

	Ośrodek zatrudnił w I półroczu 2020r.	Ośrodek zatrudnił w I półroczu 2021r.
osoby zatrudnione na czas nieokreślony	21	20
osoby zatrudnione na czas określony	3	5
osoby zwolnione	0	0
osoby zatrudnione na umowę zlecenie	14	11
osoby zatrudnione na umowę o dzieło	0	0
praktykanci	0	0

stażyści z Powiatowego Urzędu Pracy	2	1
-------------------------------------	---	---

Źródło danych: MGOPS Mroczka

1.1. Szkolenia

Pracownicy Ośrodka systematycznie pogłębiają swoją wiedzę i umiejętności poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach, kursach czy seminariach. W pierwszym półroczu 2021r. pracownicy brali udział w szkoleniach z zakresu:

Tabela 2 Tabelaryczne zestawienie szkoleń:

L.p.	Nazwa Szkolenia	Liczba osób uczestniczących	Liczba szkoleń
1.	Szkolenie dla miast, gmin i powiatu dotyczące ustawy dostępności stron www i w CAG 2.1	1	1
2.	Dodatki mieszkaniowe 2021 COVID-19 i inne nowelizacje	1	1
3.	Zmiany w dodatkach mieszkaniowych w 2021 roku	1	1
4.	Pracownik Socjalny	1	1
5.	Nowe i zmieniające obowiązki zamawiających- plany postępowań, ogłoszenia podmiotowe środki dowodowe, składanie, otwarcie i ocena ofert, protokoły, umowy.	1	1
6.	Stypendia i zasiłki szkolne- analiza przepisów i uprawnień do pomocy materialnej dla uczniów	1	1
7.	Prowadzenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w oparciu o ustawę o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjami kryzysowymi	1	1
8.	Zamówienia publiczne do 130 tys. w nowym prawie zamówień publicznych – planowanie, opis podmiotu zamówień i szacowanie wartości, odpowiedzialności, regulaminy i sposób dokumentowania	1	1
9.	Dobry specjalista w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1	6
10.	Fundusz alimentacyjny – bieżące problemy	1	1
11.	Praca asystenta z dzieckiem z problemami	1	1
12.	Zmiany 2021 r w ustawie Karta Dużej Rodziny	1	1
13.	Nowe regulacje w 2021 – tryb i zasady kierowania do DPS i odpłatność za pobyt dokumentacja elektroniczna – ustalanie dochodu	1	1
14.	Koordinator ds. dostępności w jednostce sektora finansów publicznych	1	1
15.	Interwencja kryzysowa w sytuacji pandemii w tym problemy i zaburzenia w funkcjonowaniu osób i rodzin wynikające z sytuacji kryzysowej w warunkach pandemii wskazówki do przeprowadzenia rozmowy	1	1
16.	Dostępność cyfrowa w mediach społecznościowych –	1	1

	obowiązki podmiotów publicznych na portalach Facebook, Twitter, LinkedIn, Instagram, YouTube wytyczne dla redaktorów i koordynatorów		
17.	Kodeks postępowania administracyjnego – praktyka stosowania w pracy jednostek samorządu terytorialnego	1	1
18.	ABC pracownika socjalnego w zakresie zmieniającego się prawa	1	1
19.	Świadczenia rodzinne - stosowanie przepisów o świadczeniach w praktyce	1	2
20.	Program rodzina 500 Plus w praktyce	1	2
21.	Dodatki mieszkaniowe – 1 lipca 2021 – Nowelizacja	1	1

Źródło danych: MGOPS Mrocza

2. MIENIE OŚRODKA

Ośrodek posiadał w I półroczu 2021 r. w swoim zarządzie 1 budynek przy ul. Łąkowej 7 (wartość budynku 159 816,00 zł), gdzie mieści się siedziba Ośrodka (kubatura 427 m²). Od 1 grudnia 2020 roku tymczasowa siedziba MGOPS w Mroczy mieści się przy ulicy Śluzowej 6, na czas remontu budynku przy Łąkowej 7.

Ponadto w zasobach Ośrodka znajdują się środki trwałe o łącznej wartości 22 831,22 zł. W skład tego wchodzi:

- serwer NTT Tytan	szt. 1	11 990,00 zł
- system monitoringu	szt. 1	5 404,62 zł
- centrala telefoniczna	szt. 1	5 436,60 zł

3. BUDŻET – WYKONANIE OGÓLNE

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy zrealizował budżet z planem wydatków w wysokości **16 585 022,39zł**, wydatkował **kwotę 9 183 477 19 zł**, co stanowi **55,37 %** z tego:

- a) Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkowi powiatowo-gminnym) ustawami § 2010 w kwocie **4 664 712,78 zł** wydatkowano **2 635 791,86 zł** co stanowi **56,50 %**,
- b) Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkowi powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci § 2060 w kwocie **8 173 900,00zł** wydatkowano **4 959 207,64 zł** co stanowi **60,67 %**,
- c) Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) § 2030 w kwocie **916 750,00 zł** wydatkowano **502 212,10 zł** co stanowi **54 78 %**,
- d) Środki własne gminy w kwocie **2 829 659,61 zł** wydatkowano **1 086 265,59 zł** co stanowi **38,39 %**.

Tabela 3. Tabelaryczne wykonanie budżetu

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Plan budżetu	13 304 880,17	17 052 831,28	16 585 022,39
Wydatek	7 298 006,39	9 230 655,40	9 183 477,19

% wydatku	54,85%	54,13%	55,37%
Wysokość dotacji (wykonanie)	6 300 847,73	8 252 309,36	8 097 211,60
Wysokość środków własnych (wykonanie)	997 158,66	978 346,04	1 086 265,59
% dotacji do wydatku	86,34%	89,40%	58 87%
% środków własnych do planu rocznego	13,66%	5,74%	6,55%

Źródło danych: MGOPS Mroczka

Większość zadań realizowanych przez naszą jednostkę finansowana jest z dotacji, co nie obciąża budżetu gminy. Realizując niektóre zadania gmina zobowiązana jest do wniesienia procentowego udziału własnego środków finansowych. Wzrastają kwoty wnoszone przez Gminę w zakresie opłat za pobyt w DPS, za dzieci przebywające w pieczy zastępczej, zapewnienie schronienia osobom bezdomnym oraz realizacja usług opiekuńczych.

Tabela 4. Tabelaaryczne zestawienie zadań

L.p.	Rozdział	Klasyfikacja	Plan (do pełnego zł)			Wykonanie (do pełnego zł)		
			I połowa			I połowa		
			2019	2020	2021	2019	2020	2021
1.	85153	Zwalczanie narkomanii	4 000	3 533	4 000	1 770	1 476	1 230
2.	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	196 000	151 600	161 156	74 581	53 028	57 206
3.	85195	Pozostała działalność	900	50 00	194	888	50 00	194
4.	85202	Domy pomocy społecznej	192 000	193 000	321 400	85 204	82 318	109 141
5.	85205	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	5 000	4 000	4 000	59	0	818
6.	85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	29 900	35 200	31 800	17 362	14 725	14 882
7.	85214	Świadczenia społeczne (zasiłki celowe, okresowe)	425 957	349 580	357 560	188 222	175 118	168 485
8.	85215	Dodatki mieszkaniowe	164 111	163 369	162 671	79 792	72 002	65 483
9.	85216	Zasiłki stałe	227 983	317 800	318 000	193 673	163 700	168 464
10.	85219	Ośrodek Pomocy społecznej	1 196 816	1 242 829	1 331 382	520 503	556 578	573 509
11.	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	167 843	205 254	229 639	91 995	92 332	81 804
12.	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	175 000	87 667	87 667	32 114	18 857	27 959

13.	85295	Pozostała działalność	98 400	110 623	120 659	50 455	41 338	42 159
14.	85395	Pozostała działalność	45 198	0	0	27 717	0	0
15.	85415	Pomoc materialna dla uczniów	198 000	182 000	149 150	143 815	130 610	109 374
16.	85211	Świadczenia wychowawcze	5 656 494	9 486 137	8 236 128	3 409 863	5 114 189	4 967 250
17.	85502	Świadc. rodz. + fundusz alimentacyjny	4 042 503	3 921 350	4 389 936	2 267 268	2 579 232	2 625 780
18.	85503	Karta dużej rodziny	1 172	586	261	710	234	40
19.	85504	Wspieranie rodziny, w tym świadczenie 300+	396 803	466 601	519 433	58 026	59 441	67 067
20.	85508	Rodziny zastępcze	60 500	105 000	126 000	40 794	56 327	75 581
21.	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	20 300	26 653	33 987	13 195	19 100	27 051
RAZEM			13 239 382	17 052 832	16 585 023	7 284 811	9 230 655	9 183 477

Źródło danych: MGOPS Mrocza

4. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Realizację zadań w sprawie udzielania świadczeń z pomocy społecznej.

Tabela 5. Tabelaryczne przedstawienie świadczeń:

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Liczba wniosków	290	227	222
Liczba decyzji, z tego:	440	361	356
- przyznające świadczenia w różnorodnej formie	398	269	280
- inne (uchylenie, zmiana, wygaśnięcie, umorzenia)	29	77	63
- odmowne	13	15	13
Liczba odwołań	0	0	0
Liczba interesantów przyjętych przez Dyrektora Ośrodka	26	10	2
Inne dane			
Liczba osób zameldowanych w gminie	9 027	8 972	8914

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	531	426	326
% osób korzystających z pomocy do liczby ludności	5,88%	4,75%	3,66%

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 100 osób. Fakt ten jest spowodowany m. in. przez takie czynniki jak: spadek liczby wniosków, wzrost najniższego wynagrodzenia, podjęcie zatrudnienia w ramach prac dorywczych, spadek bezrobocia, wyjazdy do pracy poza granice kraju, jak również wzrost zasobów związanych z wprowadzeniem świadczeń wychowawczych w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Teren Miasta i Gminy Mrocza jest podzielony na 5 rejonów działania pracownika socjalnego. Do właściwego zdiagnozowania środowiska ubiegającego się o pomoc społeczną pracownicy socjalni mają obowiązek współdziałania z organami samorządów, instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Tam, gdzie przyznana jest pomoc, może być podpisany kontrakt socjalny, a w przypadku braku współdziałania pracownik socjalny wnioskuję o wstrzymanie wnioskowanej pomocy. W środowiskach, gdzie istnieje prawdopodobieństwo marnotrawienia przyznanej pomocy finansowej udziela się jej w formie rzeczowej.

4.1 Usługi opiekuńcze

Zgodnie z art. 50 ust. 1-6 osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Rada Gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Opłata jest pobierana zgodnie z Uchwałą Nr XIII/122/2019 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności oraz trybu ich pobierania, zmieniona Uchwałą Nr XXII/179/2020 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 30 czerwca 2020r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności oraz trybu ich pobierania.

Koszt jednej godziny (60 minut) usług opiekuńczych świadczonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy wynosi 1,7% najniższej emerytury ogłaszanej w Monitorze Polskim w formie komunikatu Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, natomiast koszt 1 godziny (60 minut) specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy wynosi 6% najniższej

emerytury ogłaszanej w Monitorze Polskim w formie komunikatu Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Kwota najniższej emerytury oraz renty rodzinnej do 28 lutego 2021 roku wynosiła 1200 zł miesięcznie x 1,7% = 20,40 zł za 1 godzinę usług opiekuńczych, natomiast od 1 marca 2021 roku koszt 1 godziny usług opiekuńczych wzrósł do 21,27 zł w związku ze wzrostem od 1 marca 2021 roku najniższej emerytury i renty rodzinnej do wysokości 1250,88 zł.

Kwota najniższej emerytury oraz renty rodzinnej do 28 lutego 2021 roku wynosiła 1200 zł miesięcznie x 6% = 72 zł za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych, natomiast od 1 marca 2021 roku koszt 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wzrósł do 75,05 zł w związku ze wzrostem od 1 marca 2021 roku najniższej emerytury i renty rodzinnej do wysokości 1250,88 zł.

Usługi opiekuńcze realizowane są we wszystkie dni robocze i przyznaje się je na mocy decyzji Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mroczy. Usługi są świadczone na zasadzie odpłatności. Odpłatność ustala się w zależności od posiadanego dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu w rodzinie, określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych dla osób wymagających tej formy pomocy w miejscu zamieszkania należy do zadań własnych gminy. Usługi świadczone były przez 4 osoby. W okresie od stycznia do czerwca 2021 r. przedmiotową pomoc świadczone w 15 środowiskach. Wykonano 2 387 świadczeń/godzin na kwotę 50 119,43 zł. Ogólny koszt zadania w 2021 r. wyniósł 80 963,37 zł. Kwota wpłacona przez świadczeniobiorców wyniosła 12 077,40 zł.

Tabela 6. Tabełaryczne wykonanie usług opiekuńczych:

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Ilość środowisk	15	16	15
Ilość świadczeń/godzin	3 155	2 664,50	2 387
Kwota świadczeń (MPiPS)	46 174,68	45 296,50	50 119,43
Ogólny koszt zadania (MPiPS)	52 749 ,37	82 946,18	80 963,37
Kwota wpłacona przez świadczeniobiorców	6 574,69	8 562,50	12 077,40

Źródło danych: MGOPS Mroczy

W związku z brakiem wniosków/potrzeb ośrodek nie realizuje specjalistycznych usług opiekuńczych.

4.2 Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Pomoc udzielana jest tu wyróżnionej grupie osób. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego określa, że ośrodki pomocy społecznej w porozumieniu z poradniami zdrowia psychicznego czy innymi specjalistycznymi placówkami terapeutycznymi organizują oparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w relacjach z otoczeniem, w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych. Przy określeniu komu przysługuje pomoc w formie usług specjalistycznych zastosowanie ma ogólna zasada dotycząca usług, zapisana w ustawie o pomocy społecznej. Zasada ta wskazuje, że pomoc w formie usług specjalistycznych może być przyznana osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej

pomocy zapewnić. Usługi świadczone są w miejscu zamieszkania osoby (gmina), która potrzebuje pomocy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze powinny być dostosowane do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą obejmować:

1. Uczucie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza:

a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:

- samoobsługa, zwłaszcza wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, w tym umiejętność utrzymania i prowadzenia domu,

- dbałość o higienę i wygląd,

- utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami w miejscu nauki i pracy oraz ze społecznością lokalną,

- wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego, korzystanie z usług różnych instytucji,

b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym:

- pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych - poradnictwo specjalistyczne, interwencje kryzysowe, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne,

- ułatwienie dostępu do edukacji i kultury,

- doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny, której członkiem jest osoba uzyskująca pomoc w formie specjalistycznych usług,

- kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi,

- współpraca z rodziną – kształtowanie odpowiednich postaw wobec osoby chorującej, niepełnosprawnej

c) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym:

- uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych,

- w wypełnianie dokumentów urzędowych,

d) wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, w tym:

- w szukaniu informacji o pracy, pomoc w znalezieniu zatrudnienia lub alternatywnego zajęcia, w szczególności uczestnictwo w zajęciach warsztatów terapii zajęciowej, zakładach aktywności zawodowej, środowiskowych domach samopomocy, centrach i klubach integracji społecznej, klubach pracy,

- w kompletowaniu dokumentów potrzebnych do zatrudnienia, w przygotowaniu do rozmowy z pracodawcą, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą,

- w rozwiązywaniu problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku,

e) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, w tym:

- nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków,

- pomoc w uzyskaniu ulg w opłatach,

- zwiększanie umiejętności gospodarowania własnym budżetem oraz usamodzielnianie finansowe.

2. Pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia, w tym:

a) pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,

b) uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,

c) pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków w aptece,

d) pilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,

e) w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiana opatrunków, pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu

higieny,

f) pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,

g) pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych.

3. Rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

a) zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii,

b) współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług.

4. Pomoc mieszkaniowa, w tym:

a) w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat,

b) w organizacji drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier architektonicznych,

c) kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu.

5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rewalidacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (ale także usługi specjalistyczne dla pozostałych grup) są świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: m.in. psychologa, pedagoga, logopedy, pracownika socjalnego, terapeuty zajęciowego, asystenta osoby niepełnosprawnej lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć te usługi. Dodatkowo, specjaliści świadczący usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi muszą posiadać co najmniej półroczny staż: m.in. w szpitalu psychiatrycznym, w środowiskowym domu samopomocy, domu pomocy społecznej dla osób z upośledzeniem umysłowym, placówce terapii lub placówce oświatowej, do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym. Usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą także świadczyć osoby, które nabyły doświadczenie pracując już w ramach tego rodzaju usług.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 i 7 ustawy o pomocy społecznej Rada Gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określił, w drodze rozporządzenia, rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych i kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, uwzględniając sytuację materialną tych osób. SUO świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi z uwagi na panującą pandemię, obostrzenia epidemiczne z tym związane i ryzyko zachorowania na COVID-19, były realizowane dla 2 dzieci. Świadczone w miejscu zamieszkania, przez następujących specjalistów: pedagoga terapeutę i logopedę w ilości 8 świadczeń/godzin, na łączną kwotę 839,34 zł; kwota wpłacona przez świadczeniobiorców – 90,75 zł.

Tabela 7. Tabełaryczne przedstawienie wykonania SUO:

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Ilość środowisk	4	4	2
Ilość świadczeń/godzin	209,50	105	8
Kwota świadczeń	14 314,27	9 385,78	839,34
Kwota wpłacona przez świadczeniobiorców	787,37	829,00	90,75

Źródło danych: MGOPS Mrocza

4.3 Poradnictwo specjalistyczne świadczone przez psychologa

Poradnictwo specjalistyczne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Psycholog przyjmuje po uprzednim uzgodnieniu terminu z pracownikiem socjalnym w czwartki (pierwszy i trzeci miesiąca) od godziny 9.00 – 14.00.

W związku z wprowadzonym na terenie kraju stanu epidemii na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. 2020,poz. 491), mając na uwadze dobro mieszkańców oraz odpowiedzialność pracodawców za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy, a także obowiązek ochrony przez pracodawcę zdrowia i życia pracowników jak również interesantów przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy ograniczono przyjmowanie interesantów od dnia 22 marca do dnia 30 czerwca 2021 roku w siedzibie Ośrodka. W czasie zawieszenia pracy realizowano pracę zdalną w postaci rozmów telefonicznych z osobami zainteresowanymi w ramach poradnictwa psychologicznego dla osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. W okresie od 01.01.2021 do 30.06.2021 zrealizowano łącznie 66 godzin. Przyjęto 112 osób zgłaszających się osobiście lub kwalifikowanych przez pracowników MGOPS w Mroczy. Jednocześnie należy zauważyć, że zapotrzebowanie na tę formę pomocy ciągle wzrasta i jest szczególnie ważne w dobie pandemii.

Tabela 8. Tabełaryczne przedstawienie wykonania poradnictwa:

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021	Łącznie
Ilość godzin	60	57	66	183
Ilość przyjętych osób, w tym:	143	127	112	382
Kobiet	59	78	88	225
Mężczyzn	14	3	19	36
Dzieci	70	21	5	96
Osoby niepełnosprawne	36	29	0	65
Osoby Starsze (pow. 60/65 r.ż.)	6	1	1	8

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Problemy, z którymi zgłaszały się osoby zainteresowane pomocą psychologiczną i wsparciem:

- Niepowodzenia szkolne dzieci w okresie epidemii,
- Problemy małżeńskie, rodzinne, małżonka, nasilenie konfliktów w okresie izolacji spowodowanej epidemią,
- Depresja małżonka, nasilenie trudności w funkcjonowaniu z uwagi na utrudnienia związane z epidemią koronawirusa,

- Uzależnienie od alkoholu: męża, konkubenta, żony i problemy nastoletnich dzieci i problemy związane ze współzależnieniem,
 - Agresja wobec członków rodziny,
 - Niepowodzenia szkolne dzieci,
 - Problemy finansowe, nasilenie problemów finansowych w związku z utratą pracy i środków do życia,
 - Problemy w radzeniu sobie ze stresem i przeciążeniem emocjonalnym,
 - Trudności wychowawcze związane z dodatkowymi obowiązkami związanymi z nauką zdalną, brakiem sprzętu, dostępem do internetu,
 - Trudności w radzeniu sobie z wychowaniem i opieką nad dzieckiem niepełnosprawnym intelektualnie i fizycznie,
 - Uzależnienie od środków psychoaktywnych,
 - Lęki i problemy egzystencjalne,
 - Trudności w radzeniu sobie z rozłąką wynikającą z podjęcia pracy zagranicą,
 - Problemy zdrowotne, nastroje depresyjne, myśli samobójcze,
 - Konflikty sąsiedzkie,
 - Trudności w relacjach rodzinnych,
 - Trudności związane z bezrobociem, nieumiejętność znalezienia pracy,
 - Brak poczucia bezpieczeństwa w sytuacji pandemii, w sytuacji życiowej,
 - Problemy Finansowe, długi, brak perspektyw na spłacanie kredytów,
 - Brak poczucia bezpieczeństwa w sytuacji pandemii, sytuacji życiowej, lęki o utrzymanie pracy i środków do życia,
 - Lęk o trudności edukacyjne z uwagi na edukację zdalną,
 - Lęki wynikające z izolacji społecznej, braku dostępu do służby zdrowia w sytuacji pandemii,
 - Problemy zdrowotne, brak właściwej opieki medycznej z uwagi na sytuację pandemii,
 - Trudności w relacjach w rodzinie, nasilenie problemów rodzinnych, małżeńskich w sytuacji kwarantanny związanej z pandemią,
 - Próba samobójcza, nasilenie objawów lękowych i depresyjnych w sytuacji izolacji,
 - Inne wynikające z ubóstwa, nieporadności a także nasilającej się dysfunkcjonalności rodziny dodatkowo utrudnionej przez sytuację pandemii.
- Kierowano po pomoc prawną, udzielano wsparcia, wskazywano instytucje służące pomocą rodzinie w kryzysie.

4.4 Punkt Interwencji Kryzysowej

Uchwałą Nr XXXI/265/2012 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28.12.2012 r. w sprawie zmiany Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mroczy powołano Punkt Interwencji Kryzysowej, działający przy MGOPS w Mroczy, w którym przyjmuje psycholog (pierwszy czwartek miesiąca). W związku z wprowadzonym na terenie kraju stanu epidemii na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. 2020,poz. 491), mając na uwadze dobro mieszkańców oraz odpowiedzialność pracodawców za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy, a także obowiązek ochrony przez pracodawcę zdrowia i życia pracowników jak również interesantów przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy ograniczono przyjmowanie interesantów od dnia 22 marca do dnia 30 czerwca 2021 roku w siedzibie Ośrodka. W czasie zawieszenia pracy realizowano pracę zdalną w postaci kontaktów telefonicznych z osobami zainteresowanymi w ramach PIK dla osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej - łącznie w okresie sprawozdawczym 10 godzin. W

ramach działania Punktu Interwencji Kryzysowej przyjęto 20 osób (indywidualne zgłoszenia i przez pracowników MGOPS).

Tabela 9. Tabełaryczne przedstawienie wykonania poradnictwa w PIK:

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021	Łącznie
Ilość godzin	6	5	10	21
Ilość przyjętych osób, w tym:	6	5	20	31
Kobiet	6	5	16	27
Mężczyzn	0	0	4	4
Dzieci	0	0	0	0
Osoby niepełnosprawne	0	0	0	0
Osoby Starsze (pow. 60/65 r.ż.)	0	0	0	0

Źródło danych: MGOPS Mroczka

- **Problemy**, z którymi zgłaszały się osoby zainteresowane pomocą:
- Lęki wynikające z izolacji społecznej, braku dostępu do służby zdrowia w sytuacji pandemii,
- Trudności wychowawcze dotyczące dzieci w sytuacji pandemii,
- Brak poczucia bezpieczeństwa sytuacji pandemii, sytuacji życiowej, lęk o utrzymanie pracy i środków do życia,
- Problemy zdrowotne, brak właściwej opieki medycznej z uwagi sytuację pandemii,
- Problemy w radzeniu sobie ze stresem i przeciążeniem emocjonalnym,
- Trudności w relacjach w rodzinie, nasilenie problemów rodzinnych, małżeńskich w sytuacji kwarantanny związanej z pandemią.
- Inne wynikające z ubóstwa, nieporadności a także nasilającej się dysfunkcjonalności rodziny dodatkowo utrudnionej przez sytuację pandemii.

Realizowano porady, mediacje, interwencje kryzysowe, wprowadzono elementy Akademii Rodzica. Wydawano skierowania do specjalistów: psychiatrów neurologów, logopedów, PPPP w Nakle, PZP w Nakle, WPZP w Bydgoszczy. Przekazano materiały edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne.

4.5 Realizacja działań w ramach profilaktyki uzależnień

Przy tut. Ośrodku działa Gminny Punkt Konsultacyjny Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na organy administracji państwowej i jednostki samorządowe obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu, ale także zmniejszanie i usuwanie szkód związanych z alkoholizmem. Celem Punktu jest udzielanie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz ofiarom i sprawcom przemocy.

Celem Punktu jest udzielanie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz ofiarom i sprawcom przemocy.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- 3) udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu);

- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

W związku z wprowadzonym na terenie kraju stanu epidemii na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia z dnia 20 marca 2020 w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. 2020,poz. 491), mając na uwadze dobro mieszkańców oraz odpowiedzialność pracodawców za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy, a także obowiązek ochrony przez pracodawcę zdrowia i życia pracowników jak również interesantów przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy ograniczono przyjmowanie interesantów od dnia 22 marca do dnia 30 czerwca 2021 roku w siedzibie Ośrodka. W czasie zawieszenia pracy realizowano pracę zdalną w postaci kontaktów telefonicznych dla osób tego wymagających.

Działania w ramach profilaktyki uzależnień prowadzone były w MGOPS w Mroczy, ul. Śluzowa 6 (tymczasowa siedziba MGOPS w Mroczy na czas remontu), w I połowie 2021 r. przez 2 realizatorów – zgodnie z poniższymi tabelami:

1.Nakielski Ośrodek Terapii Uzależnień KOLIBER

Tabela 10. Tabelaaryczne zestawienie realizacji zadania przez NOTU Koliber.

	Liczba osób objętych usługą w I połowie				Liczba zrealizowanych Godzin w I połowie	
	Kobiety		Mężczyźni		2020	2021
	2020	2021	2020	2021		
Punkt Konsultacyjny	13	7	57	22	28	48
Punkt Konsultacyjny w szkołach	50	0	62	0	8	0
Terapia Indywidualna	36	11	68	19	28	48
Konsultacje terapeutyczne w NOTU	72	24	86	38	14	24
Razem	171	42	273	79	78	120
Łącznie K+M	444	121	x	X	X	X

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Harmonogram spotkań w I połowie 2021 rok:

Piątek od godz. 9.00 do godz. 13.00 – ul. Śluzowa 6 parter od 22 marca 2021 r. - zdalnie

Współpraca opierała się na realizacji działań:

W okresie od stycznia do czerwca 2021r.

1. Prowadzenie Punktu konsultacyjnego d/s uzależnień – 2 godziny w tygodniu,
2. Terapia indywidualna dla osób uzależnionych – 2 godziny w tygodniu,
3. Punkt konsultacyjny w szkołach – 0 godzin w tygodniu,
4. Konsultacje na terenie Nakielskiego Ośrodka – 1 godzina w tygodniu.

2.Terapeuta

Tabela 11. Tabełaryczne zestawienie realizacji zadania przez Terapeutę

	Liczba osób objętych usługą						Liczba zrealizowanych godzin w I połowie	
	Łącznie K i M w I połowie		Kobiety w I połowie		Mężczyźni w I połowie			
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Punkt Konsultacyjny	88	88	22	18	66	70	22	24
Terapia Indywidualna	160	110	71	45	89	65	88	96
Terapia grupowa	88	90	22	7	66	83	22	24
Razem	336	288	115	70	221	218	132	144

c.d. danych		2020 w I połowie	2021 w I połowie
L.p.	Wyszczególnienie	Liczba osób	
1.	Niepełnosprawni	18	7
2.	Wieś	171	172
3.	Miasto	165	116
4.	Do 18 roku życia	0	6
5.	19-40 roku życia	138	115
6.	41-65 roku życia	116	117
7.	Powyżej 65 roku życia	82	50
8.	Osoby z problemem alkoholowym	172	135
9.	Dorosły członek rodziny osoby z problemem alkoholowym, w tym:	142	102
10.	Współuzależniony	86	64
11.	DDA	56	38
12.	Ofiara przemocy, w tym:	11	14
13.	Osoby dorosłe	11	14
14.	Dzieci	0	0
15.	Osoby uzależnione (narkotyki)	11	30
16.	Inne	0	0
17.	Osoby kierowane na leczenie stacjonarne	6	7

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Współpraca opierała się na realizacji działań:

1. Prowadzenie Punktu konsultacyjnego d/s uzależnień – 4 godziny w miesiącu,
 2. Terapia indywidualna dla osób uzależnionych – 16 godzin w miesiącu,
 3. Terapia grupowa -Spotkania odbywały się 4 razy w miesiącu zgodnie z harmonogramem przedstawionym przez wykonawcę.
- Od 22 marca do 30 czerwca 2021 r. w formie konsultacji telefonicznych.

4.6 Domy Pomocy Społecznej

Zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej osobie wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w

codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące. Osoba wymagająca wzmoczonej opieki medycznej kierowana jest na podstawie art. 33a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego. W przypadku gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofają swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do zawiadomienia o tym właściwego sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna – prokuratora.

Zgodnie z art. 55 ww. ustawy dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, zwanych dalej „mieszkańcami domu”. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących.

W okresie od 01.01.2021 r. do 30.06.2021 r. w domach pomocy społecznej przebywało 7 osób.

Tabela 12 Tabelaryczne zestawienie realizacji zadania DPS

L.p.	Nazwa DPS	Koszt utrzymania od 1 marca 2020 roku w złotych	Koszt utrzymania od 1 marca 2021 roku w złotych	Liczba osób
1.	Dom Pomocy Społecznej w Suchorączku dla osób przewlekle psychicznie chorych	4 181,30 zł	4 433,07 zł	1
2.	Dom Pomocy Społecznej w Nakle n. Not. dla somatycznie chorych	4 742,55 zł	5 063,04 zł	3
3.	Dom Pomocy Społecznej w Wilkowiczkach dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	4 175,96 zł	4 622,99 zł	1
4.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Kamieniu Krajeńskim	4 135,84 zł	4 413,72 zł	1
5.	Dom Pomocy dla Dzieci i Młodzieży w Grabiu	4 647,85 zł	5 033,18 zł (od 01.04.2021 r.)	1

Źródło danych: MGOPS Mroczka

Koszt utrzymania osób w domach pomocy społecznej ponoszony jest również przez osoby zobowiązane do alimentacji, gdy występują takie osoby, na mocy podpisanych umów z dyrektorem MGOPS w Mroczy. W pierwszym półroczu było takich osób 5, z którymi podpisano umowy na łączną kwotę 4 027,94 zł.

Łączny koszt, jaki poniosła Gmina Mroczka w związku z pobytem osób w DPS w okresie od 01.01.2021 r. do dnia 30.06.2021 r. wyniósł 109 141,27 złotych.

Tabela 13 Tabelaaryczne zestawienie kosztów umieszczenia w DPS

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Ilość mieszkańców	5	6	7
Koszt gminy	85 203,75zł	82 317,79zł	109 141,27zł

Źródło danych: MGOPS Mroczka

W I półroczu 2021r. koszt ponoszony przez Gminę jest wyższy niż w 2020r., ponieważ zmianie uległa liczba osób umieszczonych w DPS, co rzutuje na ponoszone koszty. Wśród osób, które oczekują na umieszczenie w DPS z naszej Gminy jest jedna osoba, wobec której toczy się postępowanie w Sądzie o umieszczenie bez zgody jej zgody w DPS.

4.7 Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023

Od dnia 1 stycznia 2019 r. Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. (Monitor Polski z 2018 r., poz. 1007) został ustanowiony wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Program ma charakter modułowy:

1.Moduł dla dzieci i młodzieży

W ramach tego modułu udziela się wsparcia w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

2.Moduł dla osób dorosłych

W ramach tego modułu udziela się wsparcia: osobom i rodzinom znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W ramach Programu pomoc mogą otrzymać osoby spełniające warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy.

Rada Gminy:

- Uchwałą Nr III/24/2018 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 grudnia 2018 r. podwyższyła kryterium dochodowe do 150% uprawniające do udzielania świadczeń z pomocy w formie świadczenia pieniężnego- zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin objętych, o których mowa w uchwale Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

- Uchwałą Nr III/25/2018 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie wsparcia w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 odstępuje się od żądania zwrotu wydatków, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, dochód osoby w rodzinie lub dochód

rodziny nie przekracza 150% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

- Uchwałą Nr III/26/2018 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Realizacja form pomocy w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 -2023 odbywa się na podstawie przyznanych decyzji. Decyzje są wystawiane na podstawie złożonych wniosków wraz z wymaganą dokumentacją przez zainteresowane strony, po uprzednim zdiagnozowaniu środowiska przez pracownika socjalnego i zakwalifikowania do przyznania przedmiotowej pomocy zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej, jak również zgodnie z Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r., Uchwałą Nr III/24/2018 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 grudnia 2018 r., Uchwałą Nr III/25/2018 Rady Miejskiej w Mroczy i Uchwałą Nr III/26/2018 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 grudnia 2018 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje przedmiotowe zadanie także na mocy porozumień zawartych ze szkołami, gdzie określone są warunki realizacji pomocy.

Na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 zaplanowano na rok 2021 kwotę **87 667,00 zł**

- dotacja – **52 600,00 zł**

- środki własne – **35 067,00 zł**

Na dzień 30.06.2021 r. zrealizowano zadanie ogółem na kwotę **27 959,10zł**

1.Moduł dla dzieci i młodzieży

- w formie posiłku na kwotę **8 059,60zł**

- w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności **2 300,00zł**

2.Moduł dla osób dorosłych

- w formie posiłku na kwotę **15 414,50 zł**

- w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności **2 185,00zł**

- w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych **0,00zł**

Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Tabela 14 Tabelaryczne zestawienie realizacji Rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Wyszczególnienie	I połowa 2020	I połowa 2021
Plan budżetu, z czego:	87 667	87 667
- dotacja	52 600	52 600
- własne	35 067	35 067
Wykonanie	87 667	27 959
Moduł dla dzieci i młodzieży	11 780	10 359,60
Posiłek		
- liczba świadczeń:	1 121	1 081
-wartość świadczenia	6 780	8 059,60
Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności		
- liczna świadczeń:		20
- wartość świadczenia:		2 300
Moduł dla dorosłych	7 077	17 599,50
Posiłek		
- liczba świadczeń:	957	3 081
- wartość świadczenia	5 822	15 414,50

Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności:		
- liczba świadczeń:	3	19
- wartość świadczenia:	800	2 185
Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych		
- liczba świadczeń:	3	0
- wartość świadczeń:	455	0

Źródło danych: MGOPS Mrocza

4.8 Zadania własne o charakterze obowiązkowym

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należą:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Tabela 15 Tabelaryczne zestawienie realizacji zadań własnych gminy

Wyszczególnienie	Liczba Rodzin I połowa		Liczba osób w rodzinie I połowa		Liczba świadczeń I połowa		Wartość świadczeń I połowa	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Zasiłki okresowe*1	102	90	286	246	375	323	150 088	128 439
-bezrobocie	48	50	131	148	201	211	84 169	86 064
-długotrwała choroba	8	3	21	7	20	7	6 100	2 502
-niepełnosprawność	12	4	31	11	40	20	10 496	5 242
- inne	34	33	103	80	114	85	49 323	34 631
Zasiłki stałe*2	52	52	68	67	306	297	163 700	168 464
Schronienie	5	6	5	6	24* ³	31	20 263	32 071
Posiłki (uczniowie, podopieczni)	27	17	94	38	2 078	3 081	12 602	23 475
Usługi opiekuńcze	16	15	19	16	2 665	2 387	36 734	50 119
Sprawienie pogrzebu	0	0	0	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe i w naturze *4	52	34	145	91	X	X	11 023	5 575
W tym specjalne,	1	2	1	4	1	2	200	400
Zasiłki celowe na dożywianie ogółem:	42	16	168	16	116	39	12 510	4 485
- w formie pieniężnej	21	16	84	16	58	39	6 255	4 485
- w formie świadczenia rzeczowego	18	0	72	0	55	0	5 800	0
- talonów żywnościowych	3	0	12	0	3	0	455	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0	0	0	0	0	0
Opłacanie składki zdrowotnej	51	48	68	49	306	288	14 725	14 882
RAZEM	X	X	X	X	X	X	421 645	427 510

Źródło danych: MGOPS Mroca

***1 – 1. Zasiłek okresowy przysługuje** w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej

2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny

2. Zasiłek okresowy ustala się:

1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby.

2) w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

3. Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50% różnicy między:

- 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby; (**701,00zł** od **1.10.2018r.**)
- 2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. (**528,00 zł- na 1 osobę od 1.10.2018r.**)
4. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

***2 – 1. Zasiłek stały przysługuje:**

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż **645,00 zł miesięcznie (od 1.10.2018 r.);**
- 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

Przy ustalaniu uprawnienia oraz wysokości zasiłku stałego do dochodu nie wlicza się kwoty zasiłku okresowego.

***3 –** Zgodnie z nowymi wytycznymi Liczba świadczeń obejmuje 1 miesiąc pobytu w schronisku, nie jak do tej pory 1 dzień pobytu.

***4 – Zasiłek celowy może być przyznany** w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego. Zasiłek celowy, o którym mowa może być wypłacany niezależnie od dochodu, przez okres do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba objęta kontraktem socjalnym, w trakcie jego realizacji, stała się osobą zatrudnioną. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego.

Zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- 1) specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;
- 2) zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

3. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

4. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego.

4.9 Zadania własne gminy

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 3a) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

4.10 Zadania zlecone realizowane przez gminę

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należą:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Tabela 16 Tabelaryczne zestawienie z realizacji zadań zleconych

Wyszczególnienie	Liczba rodzin I połowa			Liczba świadczeń I połowa			Wartość świadczeń I połowa		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Klęska żywiołowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zasiłek losowy	1	0	0	1	0	0	1 500	0	0

Zródło danych: MGOPS Mrocza

5. WSPARCIE DLA BEZDOMNYCH

Przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mroczy do dnia 01.11.2016 r. funkcjonował Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych. Osoby, które nie miały stałego miejsca zamieszkania przebywały w nim na mocy przyznanej decyzji. W przypadku wystąpienia potrzeby udzielenia tej formy wsparcia osoby bezdomne, których ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały była Gmina Mrocza, umieszczone były w placówkach zapewniających schronienie na terenie Polski.

W I połowie 2021 roku powyższą formą pomocy objęto 6 osoby.

Tabela 17 Tabelaaryczne przedstawienie wykonania zadania - Bezdomność:

Nazwa podmiotu	I połowa 2020		I połowa 2021	
	Liczba osób	Koszt	Liczba osób	Koszt
Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Pomoc Bliźniemu „JUDYM” w Kołaczkowie	4	16 703 zł (w tym 1 820 zł zabezpieczenie noclegowni)	5 (do 17.05.2021 r.) 6 (od 18.05.2021 r.) 5 (od 29.06.2021 r.)	28 991 zł (w tym 2 400 zł zabezpieczenie noclegowni)
Koło Grudziądzkie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta	1	3 560 zł	1 (do dnia 17.05.2021r.)	5 480 zł
Razem:	5	20 263 zł	6 (do 28.06.2021r.) 5 (od 29.06.2021r.)	34 471 zł

Źródło danych: MGOPS Mrocza

6. PUNKT KONSULTACYJNO - INTERWENCYJNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Celem Punktu jest: działalność edukacyjna, promocyjna, profilaktyczna, diagnostyczna a także informacyjna w zakresie przemocy, np.: o sposobach zawiadomiania organów ścigania, instytucjach wsparcia społecznego o istniejącym problemie przemocy oraz informowanie ofiar przemocy o ich prawach i sankcjach dla sprawców, wskazywanie ośrodków udzielających schronienia ofiarom; udzielanie informacji na temat adresów instytucji, organizacji, stowarzyszeń, fundacji wspierających ofiary przemocy, współpraca ze szkołami, instytucjami wsparcia społecznego w zakresie objętym specyfiką działań punktu.

Dostęp do Punktu jest powszechny i bezpłatny. Dyżury kuratorów odbywały się we wtorki i 1 poniedziałek w godz. od 15.00 do 18.00.

W ramach tego Punktu w I połowie 2021 r. 2 Kuratorów Zawodowych Sądu Rejonowego w Nakle n/Not. II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Nakle n/Not. pełniło dyżury w budynku przy ul. Śluzowej 6 w Mroczy, korzystając z lokalu udostępnionego przez tut. Ośrodek.

W związku z wprowadzonym na terenie kraju stanu epidemii na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. 2020,poz. 491), mając na uwadze dobro mieszkańców oraz odpowiedzialność pracodawców za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy, a także obowiązek ochrony przez pracodawcę zdrowia i życia pracowników jak również interesantów przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy ograniczono przyjmowanie interesantów od dnia 22 marca do dnia 30 czerwca 2021 roku w siedzibie Ośrodka. W czasie zawieszenia pracy realizowano pracę zdalną w postaci kontaktów telefonicznych w sytuacjach tego wymagających.

Łącznie odbyło się 24 dyżurów, każdy w wymiarze 3 godzin zegarowych, co dało ogółem 72 godzin dyżurowych. Przyjęto łącznie 29 osób.

Tabela 18 Tabelaaryczne przedstawienie wykonania zadania w Punkcie Konsultacyjno-Interwencyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Ilość dyżurów	24	5	24
Ilość godzin zegarowych	72	54	72
Ilość przyjętych osób, z tego:	54	33	29
Kobiety	27	11	9
Mężczyźni	27	22	20
Osoby niepełnosprawne	0	0	4
Osoby starsze	3	0	0
Dzieci	0	0	0

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Ze zgłaszającymi się osobami:

- przeprowadzono rozmowy w zakresie wsparcia emocjonalnego,
- przeprowadzono rozmowy informacyjne dotyczące sposobu reagowania na przejawy agresji, przemocy ze strony członków rodziny, praw osób poszkodowanych przestępstwem z art. 207 kk,
- redagowano pozwy o rozwód, separację, w kwestii władzy rodzicielskiej, wnioski w zakresie innych czynności prawnych,
- redagowano odwołania na pisma urzędowe, procesowe,
- udzielano informacji z zakresu wybranych zagadnień z Kodeksu Karnego, Kodeksu Karnego Wykonawczego, Kodeksu Rodzinnego i Cywilnego, postępowania przed sądem, sposobu wnioskowania o zwolnienie z kosztów składania wniosków, o powołanie pełnomocnika,
- redagowano wzory wniosków doniesień o popełnieniu lub podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk,
- na terenie Sądu Rejonowego w Nakle odbyły się dyżury kuratorów zawodowych w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Poszkodowanym Przestępstwem.

7. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku i w związku Zarządzeniem Nr 0050.474.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 24 lipca 2017r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego i określenia organizacji pracy tego zespołu. Zarządzeniem Nr 0050.500.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 21 września 2017r. w sprawie zmiany składu Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół mieści się przy ul. Śluzowa 6 (tymczasowa siedziba MGOPS w Mroczy na czas remontu) w Mroczy, a MGOPS w Mroczy zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje zadania w zakresie integrowania i koordynowania działań podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Mrocza, a w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu - przeciwdziałanie temu zjawisku (grupy robocze),
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W okresie od 01.01.2021 r. do 30.06.2021 r. wpłynęło 7 niebieskich kart, z tego spisanych przez:

- funkcjonariuszy policji - 7,
- pracowników socjalnych - 0,
- interwencji oświaty - 0.

Powołano 7 grup roboczych, które odbyły 10 posiedzeń oraz 15 posiedzeń grup roboczych powołanych w 2020 roku. W okresie sprawozdawczym zamknięto 23 niebieskie karty, (które zostały założone w 2020 r. - 22 , i założoną w 2021 r. - 1) w przypadku zamkniętych Niebieskich Kart pracownik socjalny nadal prowadzi wizyty monitorujące rodziny.

Tabela 19 Tabelaaryczne przedstawienie wykonania zadania – Zespół Interdyscyplinarny:

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Interwencja policji	24	25	7
Interwencja pracownika socjalnego	0	3	0
Interwencja służby zdrowia	0	0	0
Interwencja z oświaty	0	1	0
Razem:	24	29	7
Ilość grup roboczych	17	20	7
Ilość spotkań	26	22	25
Liczba zamkniętych kart	23	17	23

Źródło danych: MGOPS Mrocza

W grupach roboczych pracują członkowie zespołu i osoby powołane przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, tj. dzielnicowi, pracownicy socjalni, kuratorzy, pedagodzy oraz asystenci rodziny.

Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące, natomiast grupy robocze według potrzeb, po otrzymaniu Niebieskiej Karty w ciągu trzech dni powoływana jest grupa robocza do pracy z ofiarą jak i z osoba stosującą przemoc.

W okresie od stycznia do czerwca 2021 r. w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2 Zespół Interdyscyplinarny w Mroczy działał w ograniczonych możliwościach, powoływane były grupy robocze jednak kontakt ze sprawcą i ofiarą przemocy odbywał za pomocą zdalnych środków komunikacji. W taki sam sposób informowano osoby doświadczające przemocy w rodzinie o dostępnych na terenie gminy lub powiatu instytucjach, które udzielają wsparcia specjalistycznego (psychologicznego czy prawnego), w szczególności poradnictwa specjalistycznego udzielanego za pomocą rozmów telefonicznych lub komunikacji elektronicznej.

W I półroczu 2021 odbyły się 2 spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas spotkań w grupach roboczych na bieżąco podawane są informacje o możliwości skorzystania z fachowej pomocy, jaką świadczą fachowcy w Nakielskim Ośrodku Terapii Uzależnień „KOLIBER”, w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy MGOPS w Mroczy, w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Nakle nad Notecią i u psychoterapeuty przy MGOPS w Mroczy, jak również osoby wobec których stosowana jest przemoc kierowane są do psychologa przyjmującego przy MGOPS w Mroczy.

W 2 przypadkach, kiedy ofiarami przemocy były nieletnie dzieci wysłano wniosek do Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią o wgląd w sytuację dziecka, w 1 przypadku skierowano sprawcę przemocy na leczenie do GKRPA w Mroczy.

8. PIECZA ZASTĘPCZA

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy posiada informacje, że w okresie od stycznia do czerwca 2021 r. na terenie gminy Mrocza funkcjonowało łącznie 12

rodzin zastępczych, w tym 1 Rodzinny Dom Dziecka.

W rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo wychowawczych z terenu naszej gminy umieszczonych było 23 dzieci. Ponadto dzieci z gminy Mrocza umieszczone są w rodzinach zastępczych, Placówkach Opiekuńczo Wychowawczych i Rodzinnych Domach Dziecka poza gminą Mrocza. Dzieci trafiają do rodzin zastępczych i pogotowia ze względu na niewydolność opiekuńczo-wychowawczą rodziców jak również ze względu na interwencję Policji i alkoholizm rodziców.

Na 23 dzieci umieszczonych w powyższych placówkach i rodzinach zastępczych gmina ponosi koszty opieki i wychowania. W I półroczu 2021 r. wydano na ten cel 75 580,95 zł. w przypadku 7 dzieci odpłatność wynosi 10%, w przypadku 4 dzieci odpłatność – wynosi 30% i w przypadku 12 dzieci odpłatność wynosi 50% kosztów utrzymania w pieczy zastępczej.

Tabela 20 Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania Piecza Zastępcza

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	13	19	23
Koszt ponoszony przez gminę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	40 794,09	56 326,72	75 580,95

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Ze względu na trudności opiekuńczo-wychowawcze rodziców uczniowie szkół podstawowych, decyzją komisji społeczno-wychowawczej zostają umieszczone w Socjoterapeutycznych Ośrodkach Szkolno-Wychowawczych i w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym.

Tabela 21 Tabelaryczne przedstawienie problemu umieszczenia dzieci w Ośrodkach Wychowawczych

	Liczba uczniów umieszczonych w I półroczu 2021 roku		
	Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Mroczy	Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Witosławiu	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia „KMK KOS” Kosowo
Socjoterapeutyczne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze	1	0	0
Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	1	0	0
Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy	1	1	0
Razem	3	1	0

Źródło danych: MGOPS Mrocza

9. ASYSTENT RODZINY

Ośrodek zatrudnia w ramach umowy o pracę na czas określony 3 asystentów rodziny, którzy realizowali zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa powstała dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości, zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności; dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci; w

przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Ponadto ustawa określa:

- zasady i formy wspierania rodziny przezwyciężającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W I półroczu 2021 r. wsparciem asystentów rodziny objęto 26 rodzin, w tym 5 zostały zobowiązanych do pracy z asystentem przez Sąd. Zakończono współpracę z 2 rodzinami ze względu na zmianę miejsca zamieszkania.

Tabela 22 Tabełaryczne przedstawienie wykonania zadania Asystent Rodziny:

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta:	21	24	26
W tym liczba dzieci	48	56	58
W tym zobowiązanych przez Sąd	6	8	5
Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę, z tego:	0	0	2
- z uwagi na osiągnięcie celów	0	0	0
- z uwagi na zaprzestanie współpracy	0	2	0
- z uwagi na zmianę zamieszkania	0	0	2

Źródło danych: MGOPS Mroczka

W celu przeciwdziałania trudnościom związanym z opieką i wychowaniem dzieci, a także ze sprawami życia codziennego, zasadna jest dalsza praca z rodzinami. Rodziny uzyskujące dotychczasowe wsparcie stopniowo, a zarazem skutecznie podnoszą poziom swoich umiejętności wychowawczych, zawodowych oraz życiowych. Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym, a prowadzone działania, aby odniosły zamierzony skutek muszą być cały czas utrwalane, dlatego tak jak w latach poprzednich również w I połowie 2021 roku asystenci pomagali rodzinom w rozwiązywaniu codziennych spraw socjalno-bytowych, towarzyszyli członkom rodziny w urzędach, ośrodkach zdrowia i innych instytucjach, modelując i trenując umiejętności społeczne służące realizacji różnych spraw. Udzielali informacji oraz poszerzali świadomość w zakresie przysługujących klientom praw. Podstawą działania asystentów rodziny jest plan pracy z rodziną, opracowywany i realizowany we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Opracowany przez asystenta plan pracy z rodziną określa zakres działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, zawiera terminy realizacji zaplanowanych działań oraz przewidywane efekty. Ponadto asystenci rodzin prowadzą karty pracy asystenta rodziny dokumentujące każde spotkanie asystenta z rodziną i opis działań przeprowadzonych z rodziną. Aby praca z rodziną przynosiła efekty stosowane są wielokierunkowe formy pomocy.

10. PRACA SOCJALNA

Praca socjalna jest obecnie profesją, która polega na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia dobrobytu i poprawy, jakości życia.

Istnieje wiele definicji pracy socjalnej, ale najczęściej pojmuje się ją w sposób następujący:

Praca socjalna definiowana przez Helenę Radlińską określana jest mianem wydobywania i pomnażania sił ludzkich, na ich usprawnianiu i organizacji wspólnego działania dla dobra ludzi.

Kompleksową i bardzo szeroką definicję pracy socjalnej określa Komitet Rady Europejskiej: Praca socjalna jest specyficzną działalnością zawodową, mającą na celu lepszą adaptację wzajemną osób, rodzin, grup i środowiska społecznego, w jakim żyją oraz rozwijanie poczucia godności osobistej i odpowiedzialności jednostek na drodze odwoływania się do potencjalnych możliwości poszczególnych osób, do powiązań międzyprofesjonalnych, a także sił i środków społecznych (B. Szatur-Jaworska, „Teoretyczne podstawy pracy socjalnej”).

Międzynarodowe Stowarzyszenie Szkół Pracy Socjalnej wypracowało ogólną międzynarodową definicję określającą, że praca socjalna wspiera zmiany społeczne, rozwiązywanie problemów w stosunkach międzyludzkich oraz wydobywanie z ludzi sił i wolności, aby mogli osiągnąć dobrobyt. Używając teorii zachowań ludzkich i systemów społecznych praca socjalna oddziałuje tam, gdzie ludzie wchodzą w interakcje ze środowiskiem.

Fundamentem pracy socjalnej są zasady praw człowieka i sprawiedliwości społecznej (D. Wolska-Prylińska, „Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym”).

Środowisko zawodowe oddziela profesjonalną pracę socjalną jako działalność nakierowaną na pomaganie innym, pracę z drugim człowiekiem, skupienie się na rozwiązywaniu problemów jednostki, rodziny lub grupy społecznej od zjawiska błędnie w społeczeństwie utożsamianym z pracą socjalną – wypłacaniem zasiłków i świadczeń z pomocy społecznej (M. Granosik „Profesjonalny wymiar pracy socjalnej”).

Klasyczne metody pracy socjalnej możemy sklasyfikować:

- pracę socjalną z jednostką (metoda indywidualnego przypadku),
- pracę socjalną z grupą/rodziną,
- pracę socjalną ze środowiskiem lokalnym.

W praktyce pracownicy socjalni zajmują się problemami, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu społeczeństwa i starają się łagodzić nierówności, które niekorzystnie oddziałują na sytuację materialną ludzi i społeczeństwa. Dlatego praktyka pracy socjalnej obejmuje profesjonalną pomoc dla jednostek, rodzin, grup, organizacji i społeczności, aby wzmocnić lub przywrócić ich zdolność do optymalnego funkcjonowania i stworzyć sprzyjające temu warunki społeczne.

Praca socjalna to działalność o charakterze pomocowym. Podstawowym jej celem jest niesienie wsparcia ludziom znajdującym się w trudnych sytuacjach, nie tylko związanych z problemami finansowymi, ale także życiowymi, psychicznymi czy emocjonalnymi. Praca socjalna może przybierać różne formy, od pomocy krótkotrwałej, czy nawet jednorazowej, po długofalowe działania. Jako najważniejsze formy pracy socjalnej wymienia się (za T. Kamińskim):

- **ratownictwo** – rozumiane jako działalność doraźna, która jest szybką reakcją w celu przezwyciężenia kryzysowej sytuacji – przykładem ratownictwa jest zapewnienie schronienia bezdomnym, czy powodzianom,
- **opieka** – obejmuje te sytuacje, w których ludzie nie są w stanie sami sobie poradzić – z tą formą pracy socjalnej można spotkać się w ośrodkach dla osób przewlekle chorych czy domach małego dziecka,
- **pomoc** – działania wspierające prawidłowy rozwój osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – przykładem takiej działalności są kluby seniora, poradnie, świetlice,
- **kompensacja** – polega na wyrównywaniu braków, które utrudniają prawidłowy rozwój i funkcjonowanie.

Niezwykle ważne jest też zachowanie zasad pracy socjalnej, takich jak:

- **Akceptacja klienta** – przyjmowanie klienta takim, jakim jest, z jego słabościami i silnymi stronami, akceptowanie nieatrakcyjnych cech, czy destrukcyjnych aspektów zachowania i praca na pozytywach, na cechach stanowiących siłę klienta.
- **Uznanie indywidualności** – każdy z nas jest inny, każdy ma inne doświadczenia życiowe, kłopoty, każdy ma swoją historię z uwagi, na którą jest taki, a nie inny. Pracownik socjalny nie powinien traktować klienta jako przypadek, lecz jako indywidualność, która ma swoje prawa i potrzeby.
- **Celowe wyrażanie swoich uczuć i odczuć** – zachęcanie do dzielenia się treścią uczuć i uczuciami w sposób celowy podczas procesu pomagania; służy to oczyszczeniu, zmniejszeniu napięcia, co w przyszłości może sprawić, że jaśniej, klarowniej będą spoglądać na swój problem.
- **Postawa nie oceniająca** – opiera się na założeniu poszanowania godności i wartości człowieka.
- **Obiektywizm** – aby być obiektywnym nie należy oceniać, czyli diagnozujemy sytuację klienta bez osobistych uprzedzeń i bez oceniania.

- **Kontrolowanie zaangażowania emocjonalnego** – unikanie dwóch skrajnych postaw: od braku zainteresowania klientem, do nadmiernego identyfikowania się z klientem i jego problemem, ponieważ jedna i druga postawa jest negatywna.
- **Empatia** – ważne jest by pracownik socjalny był empatyczny, to znaczy potrafił współodczuwać z klientem, wczuć się w położenie drugiej osoby.
- **Samostanowienie** – pracownik powinien podczas pracy z klientem zbudować takie relacje, w których klient może dokonywać wyborów, nie należy narzucać rozwiązań klientom, bez manipulowania, czy nadmiernego kontrolowania.
- **Poufność** – klient musi mieć pewność, a pracownik przestrzegać tego, by nie ujawniać tajemnic rodziny, treści prowadzonych rozmów ani rozpowszechniać opinii lekarzy, psychologów czy innych specjalistów na ich temat.
- **Umożliwianie** – rozpoczyna się od uznania silnych stron klienta (praca na pozytywach), rozpoznaniu jego potencjału tak, by poprawić jego kompetencje społeczne. (za B. DuBois i K.K. Miley).

Przestrzegając tych zasad sprawiamy, że dokonuje się proces upodmiotowienia klienta/rodziny w przeciwieństwie do uprzedmiotowienia, w wyniku którego osoba traci poczucie kontroli nad własnym życiem, tym samym może zostać wykluczona ze społeczeństwa. W pracy socjalnej najważniejsza jest pomoc do samopomocy. Oznacza to wsparcie osoby lub rodziny w jej trudnej sytuacji życiowej, przy jednoczesnym nie wyręczaniu jej w rozwiązywaniu problemu. Powołując się na Kazimierę Wódcz – udzielanie takich form wsparcia, które potrafią pobudzić własną aktywność osoby czy rodziny, które nie uzależniają od instytucji pomocy, natomiast sprzyjają samodzielnym poszukiwaniom rozwiązań trudnych sytuacji życiowych. Poza podejściem podmiotowym w pracy z rodziną ważne jest też podejście systemowe, czyli włączanie wszystkich członków rodziny do rozwiązywania problemów.

W ramach pracy socjalnej zostały przeprowadzony szereg spotkań dla mieszkańców Gminy Mrocza.

W dniach 27 i 28 stycznia 2021r. jako działania niekwalifikowane Podprogram 2020 POPŻ przygotowano warsztaty edukacji ekonomicznej o tematyce „Racjonalne gospodarowanie budżetem domowym w dobie pandemii”. Miały one na celu wyposażyć osoby chętne oraz korzystające z tej formy wsparcia w wiedzę na temat efektywnego wykorzystywania własnych zasobów, przeciwdziałania marnotrawieniu żywności szczególnie w czasach społecznej izolacji wywołanych wirusem. W warsztatach wzięło udział 150 mieszkańców gminy Mrocza z zachowaniem wszelkich środków ostrożności z rozbiciem na dwa dni oraz prelekcje godzinowe.

W dniach 29 i 30 kwietnia 2021 w ramach środków towarzyszących niekwalifikowanych Podprogramu 2020 POPŻ rozdał rodzinom zakwalifikowanym i korzystającym z tej formy wsparcia 151 ulotek informacyjnych o tematyce zdrowego żywienia i jego znaczenia, zabezpieczenia potrzeb człowieka, wykorzystywania posiadanych zasobów.

W tutejszym MGOPS 5 pracowników socjalnych realizowało pracę socjalną w 161 rodzinach (32,2 rodziny na 1 pracownika) przy liczbie osób w rodzinie – 340 (68 osoby na 1 pracownika). Spisano 37 kontraktów socjalnych a także przeprowadzono 15 wywiadów alimentacyjnych na rzecz osób ubiegających się o pomoc. Ponadto pracownicy przeprowadzili łącznie 267 wywiadów środowiskowych świadcząc tym samym poradnictwo i pracę socjalną.

W dobie pandemii tutaj Ośrodek realizował pracę socjalną w formie wsparcia informacyjnego za pośrednictwem środków masowego przekazu poprzez stronę internetową www.mrocza.pl, a także FB. Zamieszczano comiesięczną informację na temat dystrybucji artykułów żywnościowych w ramach POPŻ, a także informowano o różnych potrzebach klientów tutejszego Ośrodka dot. brakujących sprzętów czy mebli. Wychodząc naprzeciw

obecnym czasem zamieszczono w kwietniu 2021 artykuł „Psychospołeczne skutki pandemii COVID-19”, w którym to m.in. szczegółowo opisano możliwości uzyskania wsparcia ze strony pracowników socjalnych, psychologa, a także ośrodków dla ofiar przemocy domowej.

W związku z częściową zmianą specyfiki pracy wywołaną sytuacją epidemiczną w kraju pracownicy kontaktowali się telefonicznie z mieszkańcami Gminy Mrocza pozostającymi w izolacji bądź na kwarantannie, udzielając im różnych form wsparcia: od informacyjnego, poprzez emocjonalne, a także rzeczowe w formie posiłków dla osób starszych i samotnych. Praca socjalna jako nieodzowna część pomocy świadczonej klientom tut. MGOPS była realizowana nieprzerwanie poprzez pracowników socjalnych także w czasie zaostreń wynikających ze stanu epidemii.

Tabela 23 Tabelaryczne zestawienia wykonania zadania Praca socjalna:

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Liczba rodzin	197	144	161
Ilość rodzin na 1 pracownika socjalnego	39,4	28,8	32,2
Liczba osób w rodzinie	538	370	340
Liczba kontraktów	33	31	37
Liczba wywiadów,	373	324	267
Liczba wywiadów alimentacyjnych	13	18	15

Źródło danych: MGOPS Mrocza

11. PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

Plan wydatków na rok 2021 zakładał **165 155,61 zł**: przeciwdziałanie alkoholizmowi – 161 155,61 zł, zwalczanie narkomanii – 4 000,00 zł.

Plan został wykonany na dzień 30.06.2021r. W 35,38% na wartość 58 435,55 zł, w tym przeciwdziałanie alkoholizmowi – 35,50%, zwalczanie narkomanii – 30,75%.

Tabela 24 Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania Przeciwdziałanie uzależnieniom:

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Plan wydatków, w tym:	200 000	155 133	165 156
- zwalczanie narkomanii	4 000	3 533	4 000
- przeciwdziałanie alkoholizmowi	196 000	151 600	161 156
Wykonanie	76 351,44	55 904,46	58 435,55
	38,18%	36,04%	35,38%

Źródło danych: MGOPS Mrocza

12. PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020

Od końca 2014 r. w Polsce realizowany jest Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ). Program współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD).

Program został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. (Dz.Urz.UE L 72 z 12.03.2014r., str.1).

PO PŻ jest finansowany ze środków Unii Europejskiej (FEAD) i ze środków krajowych (budżet państwa).

Główny cel Programu to udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Funkcję Instytucji Zarządzającej Programem (IZ) pełni Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Instytucji Pośredniczącej (IP) – Agencja Rynku Rolnego (ARR), która jest odpowiedzialna m.in. za podpisywanie umów z dostawcami żywności oraz organizacjami partnerskimi, których zadaniem jest dystrybucja produktów żywnościowych na poziomie regionalnym i lokalnym.

Organizacje zobowiązane są prowadzić tzw. działania towarzyszące, mające na celu włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących. Poza pomocą żywnościową będą one uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach aktywizujących – warsztatach, m.in. z zakresu właściwego zarządzania domowym budżetem czy optymalnego wykorzystania otrzymywanej żywności, aby zapobiec jej marnotrawieniu.

Celem ogólnym operacji w ramach Podprogramów jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących.

Uprawnienie do korzystania z pomocy żywnościowej jest uwarunkowane znajdowaniem się w trudnej sytuacji życiowej (sytuacje takie wymienia art. 7 ustawy o pomocy społecznej) oraz spełnianiem kryterium dochodowego, które zostało określone na poziomie do 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, tj. w przypadku osoby samotnej: **1 542,20zł netto**, w przypadku rodziny: **1 161,60 zł netto**.

Skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej wydają Ośrodki Pomocy Społecznej.

Od lipca 2015 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy współpracuje z **Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy** w ramach współpracy w zakresie nieodpłatnej dystrybucji gotowych artykułów spożywczych w ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym (FEAD)**.

Od sierpnia 2016 r. organizacje zobowiązane są prowadzić tzw. działania towarzyszące, mające na celu włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących. Poza pomocą żywnościową osoby uczestniczą w różnego rodzaju zajęciach aktywizujących – warsztatach, m.in. z zakresu właściwego zarządzania domowym budżetem czy optymalnego wykorzystania otrzymywanej żywności, aby zapobiec jej marnotrawieniu.

Program realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy poprzez pracowników socjalnych, asystentów rodziny i wolontariuszy.

Grupy osób najbardziej potrzebujący, do których będzie skierowana pomoc żywnościowa:

- Bezdomni,
- Niepełnosprawni,
- Migranci, osoby obcego pochodzenia, mniejszości narodowe (w tym społeczności marginalizowane, takie jak Romowie),
- Pozostałe grupy odbiorców spełniające kryteria określone jw.

Rodzaje artykułów spożywczych w poszczególnych grupach towarowych **oraz indykatywny podział procentowy ilości w poszczególnych grupach towarowych:**

- Artykuły warzywne i owoce (groszek z marchewką, fasolka po bretońsku, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, mus jabłkowy), ok 23,70%

- Artykuły skrobiowe (makaron jajeczny, płatki owsiane, ryż biały, kasza jęczmienna, herbatniki maślane, kawa zbożowa rozpuszczalna), ok 24,49%
- Artykuły mleczne (mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający), ok 20,06%
- Artykuły mięsne (szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, filet z makreli w oleju, pasztet drobiowy), ok. 11,92%
- Cukier biały, miód nektarowy, ok 10,50%
- Tłuszcze - olej rzepakowy, ok 9,33%

Zestaw artykułów spożywczych na Podprogramu 2020 określony jest dla jednego odbiorcy końcowego, zarówno dla osoby samotnie gospodarującej jak i dla osoby w rodzinie. Pomoc żywnościowa w formie paczek żywnościowych powinna być wydawana osobom najbardziej potrzebującym równomiernie w trakcie całego okresu dystrybucji w Podprogramie 2020. Zestaw na Podprogram 2020 obejmuje artykuły spożywcze w łącznej ilości ok 42,87 kg, w tym:

1) Artykuły warzywne i owocowe

- groszek z marchewką 3,20 kg,
- fasolka po bretońsku 1,50 kg,
- koncentrat pomidorowy 1,12 kg,
- buraczki wiórki 1,40 kg,
- powidła śliwkowe 1,50 kg,
- mus jabłkowy klarowany 1,44 kg

2) Artykuły skrobiowe

- makaron jajeczny 5,00kg,
- płatki owsiane 1,00 kg,
- ryż biały 2,00 kg,
- kasza jęczmienna 1,50 kg,
- herbatniki maślane 0,40 kg,

3) Artykuły mleczne

- mleko UHT 7 l,
- ser podpuszczkowy dojrzewający 1,60 kg,

4) Artykuły mięsne

- szynka drobiowa 2,40 kg,
- szynka wieprzowa mielona 1,20 kg,
- pasztet drobiowy 0,32kg,
- filet z makreli w oleju 1,19 kg,

5) Cukier

- cukier biały 4 kg,
- miód nektarowy 0,50 kg

6) Tłuszcze

- olej rzepakowy 4 l.

W ramach Podprogramu 2020 zostało przeprowadzony szereg spotkań dla mieszkańców Gminy Mroczka. W dniach 27 i 28 stycznia 2021r. jako działania niekwalifikowane Podprogram 2020 POPŻ przygotowano warsztaty edukacji ekonomicznej o tematyce „Racjonalne gospodarowanie budżetem domowym w dobie pandemii”. Miały one na celu wyposażyć osoby chętne oraz korzystające z tej formy wsparcia w wiedzę na temat efektywnego wykorzystywania własnych zasobów, przeciwdziałania marnotrawieniu żywności szczególnie w czasach społecznej izolacji wywołanych wirusem. W warsztatach wzięło udział 150 mieszkańców gminy Mroczka z zachowaniem wszelkich środków ostrożności z rozbiciem na dwa dni oraz prelekcje godzinowe.

Ponadto tut. Ośrodek w dniach 29 i 30 kwietnia 2021 w ramach środków towarzyszących niekwalifikowanych Podprogramu 2020 POPŻ rozdał rodzinom zakwalifikowanym i korzystającym z tej formy wsparcia 151 ulotek informacyjnych o tematyce zdrowego żywienia i jego znaczenia, zabezpieczenia potrzeb człowieka, wykorzystywania posiadanych zasobów.

Podsumowując łączna ilość osób objęta pomocą żywnościową od stycznia do czerwca 2021r. w ramach Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 PODPROGRAM 2020 wyniosła **712 osób, co stanowiło 248** rodzin potrzebujących, objętych pomocą. Osobom najbardziej potrzebującym przekazano w podprogramie POPŻ 2020 od stycznia do czerwca 2021 roku 39 ton 743 kg żywności zróżnicowanej pod względem grup towarowych.

W ramach realizowanego podprogramu poniesiono koszty transportu Bydgoszcz- Mrocza. W/W usługa odbyła się cztery razy od stycznia do czerwca 2021 roku, a jej koszt wyniósł 4 428 zł (1107 x 4 mies.). Natomiast wartość nominalna przekazanej potrzebującym mieszkańcom żywności wyniosła 178 556zł.

Tabela 25 Tabełaryczne przedstawienie wykonanie zadania PO PŻ:

Rok	Waga towaru w tonach	Koszty transportu w złotych	Liczba osób objętych pomocą	Liczba osób objętych działaniami towarzyszącymi	Ilość dostaw
I połowa 2019	36,69257	5 227,50	84	174	5
I połowa 2020	53,93	6 642,00	820	67	6
I połowa 2021	39,743	4 428,00	712	150	4

Źródło danych: MGOPS Mrocza

13. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI, W TYM POZARZĄDOWYMI

13.1 Mroteckie Stowarzyszenie „Klub Abstynenta”

Siedzibą Klubu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy, ul. Łąkowa 7. Celem Klubu jest kształcenie wśród swoich członków i młodzieży dążeń do całkowitego powstrzymania się od picia wszelkich napojów alkoholowych.

Na zewnątrz Stowarzyszenie propaguje trzeźwość oraz zmianę obyczajów z życia rodziny i jednostki napojów alkoholowych, jako stałych składników zwykłych wydarzeń i różnych okoliczności, zagospodarowania wolnego czasu dla członków Klubu, młodzieży i dzieci poprzez działalność wychowawczą i kulturalno- oświatową.

Nie podjęto działań w I półroczu 2021 roku przez Klub z uwagi na panujący COCID -19.

14. DODATKOWE ZADANIA ZLECONE

14.1 Świadczenia rodzinne

Realizowane były zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny oraz 7 dodatków do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

14.1.1. Zasiłek rodzinny - zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (tj. Dz. U. 2017 r. poz. 2092 ze zm.) od dnia 1 listopada 2015 roku wynosi **674,00 zł** na osobę w rodzinie lub **764,00 zł** na osobę w rodzinie, w której jest dziecko niepełnosprawne,

Kwoty zasiłku rodzinnego i dodatków wynoszą:

- **95,00 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- **124,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- **135,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

14.1.2. Dodatki

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowywania dziecka wynosi **193,00 zł** miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż **386,00zł** na wszystkie dzieci,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wynosi **95,00 zł** miesięcznie na trzecie i następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wynosi: **90,00 zł** miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, **110,00 zł** miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania wynosi:
 - **113,00 zł** miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej, lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się legitymującej się orzeczeniem niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
 - **69,00 zł** miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej,
 - **100,00 zł**- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

14.1.3. „Złotówka za złotówkę”

Od **1 stycznia 2016 r.** obowiązuje nowe brzmienie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który wprowadził nowy sposób ustalania wysokości przysługujących zasiłków rodzinnych wraz dodatkami w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego (tzw. Mechanizm złotówka za złotówkę). Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy w przypadku, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. Łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w zdaniu poprzednim, stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:

- zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;
- dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie

wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka – podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;

- dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania -podzielonych przez 12.

W przypadku, gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z powyższym mechanizmem jest niższa niż 20,00 złotych, świadczenia te nie przysługują (art. 5 ust. 3-3d ustawy).

14.1.4 Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości **215,84 zł** miesięcznie i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, wówczas prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

14.1.5 Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma ww. osób (tj. opiekuna faktycznego dziecka, osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Od 1 stycznia 2021 r. wysokość świadczenia wynosi **1 971,00** złotych.

14.1.6 Specjalny zasiłek opiekuńczy

Świadczenie obowiązuje od 01.01.2013 r. na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadzająca **zmiany odnośnie świadczenia pielęgnacyjnego**.

Specjalny zasiłek opiekuńczy jest świadczeniem, przeznaczonym dla osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym zobowiązanymi do alimentacji są: krewni w linii prostej (dziecko – rodzic – dziadkowie), rodzeństwo, małżonkowie oraz byli małżonkowie, strony stosunku przysposobienia, powinowaci (jeden z małżonków względem dziecka drugiego małżonka, pasierb, pasierbica, ojczym, macocha) oraz ojciec nie będący mężem matki dziecka w stosunku do tej matki.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **764,00 zł**. Wysokość świadczenia wynosi **od 1 listopada 2018 roku 620,00 złotych**.

14.1.7 Zasiłek dla opiekuna

W Dzienniku Ustaw z dnia 30 kwietnia 2014 r. poz. 567, opublikowana została ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Celem ustawy jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zasiłek dla opiekuna **od 1 listopada 2018 roku 620 złotych**, przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe warunki przyznania zasiłku dla opiekuna, to nieposiadanie przez opiekuna prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego w okresie, na który ubiega się o zasiłek dla opiekuna, a także brak prawa innej osoby do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego na osobę wymagająca opieki (art. 2 ust. 5 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów).

Ponadto, od rolników, małżonków rolników lub domowników rolników ubiegających się o przyznanie zasiłku dla opiekuna, którym opieka nad niepełnosprawnym członkiem rodziny uniemożliwia prowadzenie gospodarstwa rolnego/wykonywanie w nim pracy, wymagane było także złożenie odpowiedniego oświadczenia o zaprzestaniu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym (art. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów), złożonego pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie był obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

14.1.8 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka

Przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, **jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł**. Powyższe zmiany wynikają z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli matka dziecka

pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Zaświadczenie o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu może wystawić lekarz lub położna. Warunek udokumentowania pozostawania matki dziecka pod opieką medyczną nie dotyczy osób będących prawnymi albo faktycznymi opiekunami dziecka, a także osób, które przysposobiły dziecko. Wzór zaświadczenia został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. Nr 183, poz. 1234). Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przysługuje w wysokości **1000 zł** na jedno dziecko.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. W przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego wniosek składa się w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia, nie później niż do ukończenia przez dziecko 18-go roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Rada Gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia ich dziecka. Szczegółowe zasady udzielania zapomogi określa uchwała Rady Gminy. W związku z urodzeniem się jednego dziecka może być przyznana tylko jedna zapomoga. Wpłaty zapomóg finansowane są ze środków własnych gminy. Gmina Mroczka nie przystąpiła do realizacji w tym zakresie.

14.1.9 Świadczenie rodzicielskie

Uchwalona przez Sejm w dniu 24 lipca 2015 r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od 1 stycznia 2016 r. nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie w wys. **1 000 zł** miesięcznie, dla rodziców, którym nie przysługują urlopy w związku z urodzeniem się dziecka; jak np. osoby bezrobotne, studenci, uczniowie, osoby pracujące na podstawie umów cywilno-prawnych, niezależnie od dochodu rodziny.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

5) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Aby objąć wsparciem jak największą grupę osób i zapewnić rodzicom jak największe wsparcie materialne w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł miesięcznie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto, gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu, ani innym obciążeniom).

Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje:

- 1) w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci;
- 2) jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

14.1.10 Dane statystyczne w Świadczeniach Rodzinnych

Tabela 26 - Liczba złożonych wniosków w Świadczeniach Rodzinnych

Wyszczególnienie	I półrocze 2019	I półrocze 2020	I półrocze 2021
Zasiłek rodzinny z dodatkami	34	45	43
Zasiłek pielęgnacyjny	39	30	36
Świadczenie pielęgnacyjne	9	31	18
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	26	32	32
Wniosek o zmianę świadczenia w związku ze zmianą sytuacji życiowej	25	17	12
Specjalny zasiłek opiekuńczy	5	5	0
Zasiłek dla opiekuna*	0	0	0
Świadczenie rodzicielskie	12	14	13
Za Życiem	1	0	0
RAZEM	151	174	154

Źródło danych: MGOPS Mrocza

* zasiłek dla opiekuna został wprowadzony w roku 2014 **wylacznie** dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Z powyższej tabeli wynika, że w 2021 r. nastąpił wzrost liczby wniosków: na zasiłek pielęgnacyjny, lecz na pozostałe świadczenia zmalała liczba składanych wniosków.

Tabela 27- Liczba wydanych decyzji w Świadczeniach Rodzinnych

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Zasiłek rodzinny z dodatkami	86	64	103
Zasiłek pielęgnacyjny	41	35	41
Świadczenie pielęgnacyjne	38	33	17

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	27	35	34
Inne (zmiana, uchylenie)	56	81	119
Specjalny zasiłek opiekuńczy	5	5	2
Zasiłek dla opiekuna	0	0	0
Świadczenie rodzicielskie	12	22	12
Za Życiem	1	0	0
RAZEM	266	275	328

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 28 - Tabelaaryczne zestawienie wykonania zadania Świadczenia Rodzinne

Wyszczególnienie		Liczba rodzin I połowa		Liczba świadczeń I połowa		Kwota świadczeń I połowa	
		2020	2021	2020	2021	2020	2021
Świadczenia rodzinne i opiekuńcze, w tym:		560	518	9 089	7873	2 096 770	2 111 918
W tym:	zasiłek rodzinny, w tym zł/zł	X		4215 220	3752 313	495 264 15 225	440 208 22 921
	dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym zł/zł	X		2 129 308	1936 426	251 655 8 847	226 178 15 611
	Zasiłek pielęgnacyjny	X		1 456	1395	314 075	300 449
	Świadcz. pielęgnacyjne	X		423	467	740 879	914 663
	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (niezależnie od dochodu)	X		34	37	34 000	37 000
	Specjalny zasiłek opiekuńczy	X		83	0	51 460	0
Zasiłek dla opiekuna	5	0	23	0	14 260	0	
Świadczenie rodzicielskie	28	27	198	173	174 328	156 282	
Świadczenie Za życiem	0	0	0	0	0	0	

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna tut. ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Tabela 29 - ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne w Świadczeniach Rodzinnych

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń		Kwota świadczeń	
	I połowa 2020	I połowa 2021	I połowa 2020	I połowa 2021
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	401	300	158 018	162 264
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	164	162	19 099	27 051
Łącznie	565	462	177 117	189 316

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Ponadto osoby, które pobrały nienależnie świadczenia rodzinne, są obowiązane do ich zwrotu. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń rodzinnych. Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Organ właściwy, który wydał decyzję w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, może umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

Egzekucję nienależnie pobranych świadczeń prowadzi się na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. dokonuje potrąceń z bieżąco wypłacanych świadczeń oraz zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne uważa się świadczenia rodzinne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca te świadczenia była pouczone o braku prawa do ich pobierania. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń rodzinnych. W sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych Ośrodek rozkłada należności na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

Tabela 30 – zestawienie należności w Świadczeniach Rodzinnych

Stan należności na dzień 30.06		Kwota odzyskanych świadczeń		Kwota świadczeń przekazana do budżetu państwa	
I połowa 2020	I połowa 2021	I połowa 2020	I połowa 2021	I połowa 2020	I połowa 2021
6 483	8 670	12 500	11 047	9 278	9 005

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 31 - Informacje statyczne w Świadczeniach Rodzinnych

L.p.	Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	624	554	518
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym	408	351	297
2.1	Na 1 dziecko	144	112	95
2.2	Na 2 dzieci	161	135	111
2.3	Na 3 dzieci	76	76	61
2.4	Na 4 i więcej dzieci	27	28	30

Źródło danych: MGOPS Mrocza

14.2 Świadczenia Wychowawcze - Rodzina 500 Plus

Od 1 kwietnia 2016 r. MGOPS w Mroczy realizuje zadanie zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowaniu dzieci z dnia 17 lutego 2016r.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego podstawowych potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze, przysługuje obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej oraz innym osobom, którym na podstawie przepisów wspólnotowych oraz umów międzynarodowych przyznane zostały analogiczne do posiadanych przez obywateli prawa w zakresie świadczeń społecznych. Jednocześnie ustawa warunkuje prawo do świadczenia wychowawczego od zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w którym świadczenie to

ma przysługiwać, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie wychowawcze - w wysokości 500,00 zł miesięcznie do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia przysługuje: matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka bez względu na wysokość dochodu.

Wysokość świadczenia wychowawczego nie jest wliczana do dochodu stanowiącego podstawę do otrzymania innych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Począwszy od 2021 r., prawo do świadczenia wychowawczego było ustalane, co do zasady na roczny okres świadczeniowy trwający od dnia 1 czerwca do dnia 31 maja następnego roku kalendarzowego.

Obecny okres świadczeniowy w ramach programu "Rodzina 500+" trwa od 1 czerwca 2021 r. do 31 maja 2022 r.

W związku z rozpoczynającym się od 1 czerwca 2021 r. nowym okresem świadczeniowym 2021/2022 ruszył kolejny nabór wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na nowy okres co wiąże się z zwiększoną liczbą wniosków w I półroczu 2021.

Tabela 32- Liczba złożonych wniosków w Świadczeniach Wychowawczych

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Świadczenie wychowawcze	57	59	1024
W tym:			
W formie papierowej	54	39	310
W formie elektronicznej	3	20	714
Przekazanych do Marszałka	3	6	34

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 33 - Liczba wydanych informacji i decyzji w Świadczeniach Wychowawczych

Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Informacje przyznające	66	56	995
Decyzje odmowne	2	1	1
Pozostałe (uchylenia, zmiana, wstrzymanie)	18	4	9
Razem	86	61	1005

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 34 - Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania w Świadczeniach Wychowawczych

Liczba rodzin I połowa			Liczba świadczeń I połowa			Kwota świadczeń I połowa		
2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
650	976	1035	6 595	9 821	9 882	3 353 267	5 055 238	4 905 988

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 35 – zestawienie należności w Świadczeniach Wychowawczych

Stan należności	Kwota odzyskanych świadczeń	Kwota świadczeń przekazanych do
-----------------	-----------------------------	---------------------------------

		budżetu państwa			
I połowa 2020	I połowa 2021	I połowa 2020	I połowa 2021	I połowa 2020	I połowa 2021
0	0	500	1 500	500	1 500

Źródło danych: MGOPS Mrocza

14.3 Fundusz Alimentacyjny

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są od dnia 01.10.2008 r. na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Warunki nabywania prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego: świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności — bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **900 zł**.

Z kolei w **przypadku, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy w/w kwotę**, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, **świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie**.

Natomiast jeżeli wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona w/w sposób będzie **niższa niż 100 zł, świadczenie to nie będzie przysługiwało**.

Tabela 36 - Liczba złożonych wniosków w Funduszu Alimentacyjnym

Rodzaj wniosku	Liczba wniosków		
	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Wniosek o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego	3	7	5

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 37 - Liczba wydanych decyzji w Funduszu Alimentacyjnym

L.p.	Rodzaj decyzji	Liczba decyzji		
		I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
1.	Liczba decyzji ogółem	12	34	27
2.	w tym: Decyzje przyznające świadczenie	4	6	6
3.	Decyzje odmowne	0	2	0

4.	Decyzje o uchyleniu się dłużników alimentacyjnych od zobowiązań alimentacyjnych	0	0	1
5.	Inne decyzje (zmiana, uchylenia, pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia, umorzenie postępowania, żądanie zwrotu, wygaśnięcie należności lub nienależnie pobrane świadczenia, odmowa umorzenia należności)	8	26	20

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 38 - Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania w Funduszu Alimentacyjnym

Wyszczególnienie	Liczba rodzin w I połowie			Liczba świadczeń w I połowie			Kwota świadczeń w I połowie		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	66	60	57	639	585	583	252 380	241 200	240 016

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 39 - Tabelaryczne zestawienie należności dłużników w Funduszu Alimentacyjnym

Stan należności na dzień 31.12 z odsetkami			Kwota zwrócona przez dłużników z odsetkami		
I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
7 198 845	7 855 504	8 451 599	70 577	64 124	87 898

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 40 - Tabelaryczne zestawienie działań w postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wyszczególnienie	Liczba działań		
	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	9	10	4
Poinformowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	17	2	9
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209§1 Kodeksu karnego	0	8	4
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0	2	3
Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 § 1 Kodeksu Karnego	34	6	30

Źródło danych: MGOPS Mrocza

14.4 Pomoc Materialna O Charakterze Socjalnym Dla Uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Mrocza.

Świadczenia pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym realizowane są zgodnie z ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r., Uchwałą Nr XXXVIII/68/09 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Mrocza (tj. Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 2013 r. poz. 2445).

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne;
- 2) zasiłek szkolny.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne wynosi **528 zł** zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. 2018 poz. 1358).

Stypendium szkolne nie może być niższe miesięcznie niż 80% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i nie może przekraczać miesięcznie 200% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Za zdarzenie losowe będące przesłanką udzielenia zasiłku szkolnego uznaje się w szczególności: pożar lub inną klęskę żywiołową, kradzież, śmierć osoby najbliższej, długotrwałą przewlekłą chorobę. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zadaniem własnym gminy, na którą gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa:

- 1) na stypendia szkolne przeznaczają się 95% kwoty dotacji,
- 2) na zasiłki szkolne przeznaczają się 5% kwoty dotacji.

W uzasadnionych przypadkach dotacja przeznaczona na zasiłki szkolne może zostać wykorzystana na stypendia szkolne.

Kwota wydatkowana za okres od stycznia do czerwca 2021r. ze środków własnych gminy na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym to: **10.937,35 zł**, natomiast kwota dotacji otrzymanej od Wojewody to: **119.150,00 zł**, wykorzystanej: **98.436,16 zł**.

Wysokość stypendium została obliczona i wypłacona zgodnie z § 6 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Mrocza. Wypłata stypendium nastąpiła po udokumentowaniu poniesionych kosztów, natomiast część wnioskodawców nie dostarczyła dokumentów potwierdzających dokonanie zakupów w kwocie przyznanego stypendium, lecz niższej.

Tabela 41 - Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania – Pomoc Materialna Dla Uczniów

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów objętych pomocą I połowa			Kwota Świadczeń (w zł) I połowa		
		2019	2020	2021	2019	2020	2021
1.	Stypendia szkolne	189	164	136	143 815	130 610	109 374
2.	Zasilek szkolny	0	0	0	0	0	0
Razem:		189	164	136	143 815	130 610	109 374

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 42 - Liczba złożonych wniosków i decyzji - Pomoc Materialna Dla Uczniów

Rodzaj wniosku	Liczba wniosków I połowa		
	2019	2020	2021
Stypendia szkolne o charakterze socjalnym	2	6	1
Zasiłki szkolne	0	2	0
Rodzaj decyzji	Liczba decyzji I połowa		
	2019	2020	2021
Liczba decyzji ogółem	189	164	138
w tym:	2	6	1
Decyzje przyznające świadczenie			
Decyzje odmowne	0	0	0
Decyzje zmieniające, uchylające	187	158	137
Zasiłki szkolne	0	0	0

Źródło danych: MGOPS Mrocza

14.5 Dodatki Mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe realizowane są zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

1. Najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
3. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
4. Innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. Osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

Tabela 43 - Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania - Dodatki Mieszkaniowe

L.p.	Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
1.	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem z tego użytkownikom mieszkań:	76 155	68 826	63 532
	- tworzących mieszkaniowy zasób Gminy	36 871	35 905	29 590
	- spółdzielcze	3 506	1 844	2 422
	- pozostałe	35 779	31 077	31 520
2.	Ilość złożonych wniosków	171	60	52
3.	Ilość wydanych decyzji	171	60	51
4.	Ilość odwołań do Kolegium Odwoławczego	0	0	0
5.	Ilość decyzji uchylonych	0	0	0
6.	Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych	418	342	288
	W tym:			
	- tworzących mieszkaniowy zasób Gminy	201	178	130
	- spółdzielcze	12	8	9
	- pozostałe	205	156	149

Źródło danych: MGOPS Mrocza

14.6 Dodatki Energetyczne

Dodatek energetyczny realizowany jest od 01.01.2014 r. zgodnie z ustawą o dodatku energetycznym z dnia 10 kwietnia 1997r. – prawo energetyczne. Obwieszczenia Ministra Energii z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r. (MP z 2019 r. poz. 402), Obwieszczenia Ministra Energii z dnia 10 maja 2020 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r. (MP z 2019 r. poz. 2133), ustawą o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001r.

Dodatek energetyczny przysługuje:

- zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy.
- Zgodnie z ustawą odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art.2 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawarta z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Zryczałtowany dodatek energetyczny będzie wynosił rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, ogłoszonym przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do dnia 31 marca każdego roku.

Limit zużycia energii elektrycznej:

- 900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną;
- 1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób

1500 KWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2020 r. do dnia 30 kwietnia 2021 r. wysokość dodatku energetycznego wynosi:

1. dla gospodarstw prowadzonych przez osobę samotną - 10,94 zł. miesięcznie
2. dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób - 15,19 zł. miesięcznie
3. dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób - 18,23zł. Miesięcznie

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 kwietnia 2021 r. w sprawie

wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2022 r. wysokość dodatku energetycznego wynosi:

1. dla gospodarstw prowadzonych przez osobę samotną – 12,09 zł. miesięcznie
2. dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób - 16,79 zł. miesięcznie
3. dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób – 20,15 zł. miesięcznie

Tabela 44 - Tabelaaryczne zestawienie wykonania zadania - Dodatki Energetyczne

L.p.	Wyszczególnienie	I połowa 2019	I połowa 2020	I połowa 2021
1.	Kwota wypłaconych dodatków energetycznych	3 565	3 113	1 913
2.	Ilość dodatków energetycznych	224	169	130
3.	Ilość złożonych wniosków	44	32	21
4.	Ilość wydanych decyzji	44	32	34
5.	Ilość decyzji odmownych	3	2	0
6.	Ilość odwołań	0	0	0

Źródło danych: MGOPS Mroczka

Z przedstawionych danych wynika, że zmniejszyła się kwota wypłaconych dodatków na skutek mniejszej ilości wniosków, a tym samym osób uprawnionych.

14.7 Dane statystyczne w pozostałych zadaniach.

Tabela 45- Tabelaaryczne zestawienie spraw pozostałych zadań (wnioski, decyzje)

Wyszczególnienie	Liczba wniosków I połowa			Liczba decyzji I połowa			Liczba odwołań I połowa		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Pomoc Społeczna	290	227	222	440	361	356	0	0	0
Świadczenia Rodzinne i pielęgnacyjne	151	45	154	266	64	328	0	29	7
Fundusz Alimentacyjny	3	7	5	12	34	27	1	0	0
Pomoc materialna dla uczniów	2	6	1	189	164	138	0	0	0
Dodatki Mieszkaniowe	67	60	52	67	60	51	0	0	0
Dodatki energetyczne	44	32	21	44	32	34	0	0	0

Świadczenie Wychowawcze	57	202	1024	86	61	1005	1	0	0
Dobry Start	0	0	0	0	0	4	0	0	0
Razem	614	579	1479	1104	776	1 943	2	29	7

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabela 46 - Tabelaryczne zestawienie liczby spraw (odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy)

Rok	Decyzja SKO pozostawiająca w mocy decyzję organu właściwego I połowa			Decyzje SKO zmieniające decyzję organu właściwego I połowa			Decyzje SKO uchylające decyzję organu właściwego i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia I połowa		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Pomoc Społeczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Świadczenia Rodzinne i pielęgnacyjne	0	4	3	0	25	3	0	1	1
Fundusz Alimentacyjny	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Pomoc materialna o charakterze socjalnym	0	0	0	0	0		0	0	0
Dodatki Mieszkaniaowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodatki energetyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Świadczenia Wychowawcze	1	0	0	0	0		0	0	0
Dobry Start	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Łącznie	1	4	3	0	25	3	1	1	1

Źródło danych: MGOPS Mrocza

15. KARTA DUŻEJ RODZINY

Realizowana jest zgodnie z ustawą o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r.

1. Ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku, gdy dziecko uczy się w:
 - a) szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
 - b) szkole wyższej – do końca roku akademickiego – w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem, o którym mowa w art. 10 ust. 4 pkt 4;
- 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

2. Członkami rodziny wielodzietnej są:

- 1) rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka;
- 2) małżonek rodzica,
- 3) dziecko- przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą, oraz osobę przebywającą w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. Uprawnienia przysługujące osobom posiadającym ważną Kartę polegają na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności.

4. Prawo do posiadania Karty nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci.

5. Prawo do posiadania Karty nie przysługuje rodzicowi zastępczemu lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, w przypadku, gdy sąd orzekł o odebraniu im dzieci z uwagi na niewłaściwe sprawowanie pieczy zastępczej.

Karta jest przyznawana:

- 1) rodzicowi oraz małżonkowi rodzica – na czas nieokreślony;
- 2) dziecku w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 3) dziecku powyżej 18. roku życia – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z oświadczeniem, o których mowa w art. 10 ust. 4 pkt 4, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia;
- 4) dziecku legitymującemu się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, w wieku powyżej 18. roku życia – na okres ważności orzeczenia;
- 5) dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- 6) osobie przebywającej w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z oświadczeniem, o którym mowa w art. 10 ust. 4 pkt 4, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.

6. Karta jest środkiem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej, poświadczającym prawo członka rodziny wielodzietnej do uprawnień ustalonych w trybie określonym w niniejszej ustawie lub przyznanych na podstawie przepisów odrębnych:

- 1) wydawanym w formie dokumentu z tworzywa sztucznego, zwanym dalej „kartą tradycyjną”, lub
- 2) realizowanym przy użyciu oprogramowania dedykowanego dla urządzeń mobilnych, udostępnionego przez ministra właściwego do spraw rodziny, zawierającego usługi ułatwiające korzystanie z przyznanych uprawnień, zwanym dalej „kartą elektroniczną”.

7. Karta oraz jej duplikat są przyznawane i wydawane na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

Członek rodziny wielodzietnej we wniosku o przyznanie Karty wskazuje, że wniosek dotyczy karty tradycyjnej lub karty elektronicznej. Rodzic lub małżonek rodzica we wniosku o przyznanie karty elektronicznej wskazuje jednocześnie członków rodziny wielodzietnej, której

usługa ma dotyczyć. W przypadku gdy członek rodziny wielodzietnej ubiega się o przyznanie karty elektronicznej, we wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany przedstawić adres poczty elektronicznej i numer telefonu komórkowego każdego członka rodziny wielodzietnej, który z usługi będzie korzystać.

8. Od 1 stycznia 2019r. prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

Tabela 47 - Koszt realizacji ustawy

	Koszt Gminy w okresie		
	1.01.- 28.02.2021r.	01.03.- 08.06.2021	09.06.- 30.06.2021
Przyznanie karty	14,21	14,70	17,00
Zmiana w liczbie członków rodziny wielodzietnej skutkująca koniecznością przyznania kolejnej Karty lub w przypadku przyznania nowej Karty członkowi rodziny wielodzietnej, który był już posiadaczem	2,86	2,96	4,00
Wydanie duplikatu Karty	1,44	1,49	2,00

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy od 16 czerwca 2014 r. realizuje zadanie dot. wydawania Kart Dużej Rodziny na mocy Upoważnień wydanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza dla Dyrektora i 2 pracowników MGOPS w Mroczy.

Tabela 48 - Dane statystyczne dot. realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny

Wyszczególnienie	I półrocze 2019	I półrocze 2020	I półrocze 2021
Dotacja	1 172,16	233,93	260,74
Wykorzystana dotacja na dzień 31.12	710,32	207,39	40,45
Liczba rodzin, które złożyły wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny	138	33	8
Wniosek o dodanie członka rodziny	3	0	2
Liczba wydanych kart, W tym w formie elektronicznej	317 -	78 -	26

Źródło danych: MGOPS Mrocza

16. WSPARCIE KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”

1. Dnia 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, którą realizuje MGOPS w Mroczy na podstawie stosownych upoważnień wydanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza.

Ustawa określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

2. Jednorazowe świadczenie w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Osoby ubiegające się o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą

jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu składają wniosek, do którego załączają następujące dokumenty:

1) zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii;

2) zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną* potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu - wzór zaświadczenia został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką.

* Wymóg dostarczenia zaświadczenia lekarskiego/zaświadczenia wystawionego przez położną nie dotyczy osób będących opiekunami prawnymi lub opiekunami faktycznymi dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu można składać od 1 stycznia 2017 roku.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Przyznanie jednorazowego świadczenia następuje na podstawie decyzji administracyjnej wydanej w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Jednorazowe świadczenie przysługuje: matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Jednorazowe świadczenie przysługuje świadczeniobiorcom oraz osobom uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Jednorazowe świadczenie przysługuje w wysokości **4000 zł** bez względu na dochód rodziny.

Jednorazowe świadczenie nie przysługuje, jeżeli:

- Osoba wnioskująca nie jest świadczeniobiorcą świadczeń opieki zdrowotnej lub osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- na dziecko, na które osoba wnioskuje o jednorazowe świadczenie, było pobierane w tej lub innej instytucji jednorazowe świadczenie,
- dziecko, na które osoba wnioskuje o jednorazowe świadczenie, zostało umieszczone w pieczy zastępczej lub w domu pomocy społecznej zapewniającym nieodpłatne pełne utrzymanie,
- członkowi rodziny przysługuje na dziecko jednorazowe świadczenie lub świadczenie o charakterze podobnym do jednorazowego świadczenia za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,
- wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia został złożony po terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

- kobieta nie pozostawała pod opieką medyczną od 10 tygodnia ciąży.

3. Istotną rolę we wspieraniu rodzin oczekujących narodzin dzieci ze stwierdzonym w życiu

plodowym prawdopodobieństwem dysfunkcji rozwojowych oraz rodzin już wychowujących dzieci z takimi obciążeniami rozwojowymi pełni asystent rodziny.

Asystent rodziny, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej ustawą o wspieraniu rodziny, realizowanej od 1 stycznia 2012 roku, prowadzi działania skierowane do rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, zwanej dalej ustawą „Za życiem”, poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny.

Na mocy tej ustawy asystent obejmuje wsparciem nie tylko, jak dotąd, rodziny z dziećmi, ale również małżonków oczekujących dziecka i rodziców dziecka w fazie prenatalnej. Ma to być oddziaływanie wspierające o charakterze profilaktycznym, skierowane do osób nie tylko mających dzieci, ale również bezdzietnych, przygotowujących się do wyzwań rodzicielstwa, zwłaszcza związanego z ciężką chorobą potomka – zanim urodzi się dziecko lub w zakresie interwencji kryzysowej – w czasie ciąży, po jego śmierci lub po porodzie. Ustawa „Za życiem” określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny (art. 1).

Wsparcie to ma być realizowane przez zapewnienie (art. 4):

- kobietom w ciąży dostępu do diagnostyki prenatalnej,
- odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych,
- jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
- odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
- dostępu do usług koordynacyjnych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
- możliwości przeprowadzenia porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego; oraz 3 kolejnych realizowanych m.in. przez asystenta rodziny:
- dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży,
- dostępu do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę,
- innych świadczeń, w tym w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Rodzina jest uprawniona w sytuacjach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 („kobieta w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych”) i ust. 2 pkt 2-4 („dziecko, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”) do poradnictwa w zakresie:

- przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka,
- wsparcia psychologicznego,
- pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;
- dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej (art. 8 ust. 1. ustawy „Za życiem”).

Koordynacją ww. poradnictwa zajmuje się asystent rodziny. Polega ona na opracowywaniu wspólnie z osobami katalogu możliwego do uzyskania wsparcia oraz występowaniu

przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyłączeniem świadczeniodawców, w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

Odbiorcy usług asystenta rodziny

Do 31 grudnia 2016 roku, realizując zadania na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie piczy zastępczej asystent rodziny wspierał rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej (art. 11, art. 15 wymienionej ustawy). Przepisy ustawy „Za życiem” poszerzają zakres odbiorców usług asystenta o kobiety i rodziny, w których zachodzi prawdopodobieństwo wystąpienia takich trudności w związku ze specjalnymi potrzebami w zakresie opieki, pielęgnacji lub wychowania. Jest to więc działanie mieszczące się w zakresie profilaktyki I-rzędowej.

Odbiorcami działań asystenta rodziny od stycznia 2017 roku są:

1. Kobiety w okresie ciąży i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej

oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, posiadające dokument potwierdzający ciążę i ich rodziny (art. 4 ust. 1, pkt 3, art. 4 ust. 3 i art. 8 ust. 2 ustawy „Za życiem”). Zgodnie z Informatorem „Uprawnienia w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16. 02.2017 roku do tej grupy zaliczono:

- każdą kobietę w ciąży i jej rodzinę (pomoc w zakresie informacji i poradnictwa na temat rozwiązań wspierających rodzinę),
- rodziny, w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko, oznacza to ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu,
- kobiety, które otrzymały informację o tym, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu,
- kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych,
- kobiety, które po porodzie nie zabiorą do domu dziecka z powodu: poronienia, urodzenia dziecka martwego, urodzenia dziecka niezdolnego do życia, urodzenia dziecka obciążonego wadami wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami.

2. Rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie, potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (art. 4 ust. 2 pkt 2-4, i 8 ust. 2 ustawy „Za życiem”), wydane przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

3. Rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej (standardowe zadania asystenta rodziny realizowane w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny).

4. Rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o lekkim, umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz dzieckiem i młodzieżą posiadającą odpowiednio opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których oświatę (Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”).

Dziecko z zaburzeniami w rozwoju posiada specjalne potrzeby w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania. Dlatego też uznano, że kobiety w ciąży powikłanej i rodzice dzieci przewlekle chorych,

i nie w pełni sprawnych, potrzebują szczególnego wsparcia w przygotowaniu się do tak trudnego

rodzicielstwa lub specjalnego wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Celem oddziaływań asystenta rodziny w ramach realizacji ustawy i programu „Za życiem” jest lepsze funkcjonowanie kobiet w ciąży, w szczególności ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem poprzez koordynację poradnictwa w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania dziecka z niepełnosprawnością oraz kwestii prawnych czy pomocy psychologicznej, rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej (art. 8 ust. 1. ustawy „Za życiem”). Ponadto działania koordynujące wobec rodziny oczekującej dziecka, które może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu (zob. Informator „Uprawnienia w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16. 02.2017 roku).

Do zadań asystenta należy:

- wsparcie i towarzyszenie emocjonalne,
- zapoznanie (przekazanie informacji i szczegółowe omówienie) kobiety w ciąży i/lub rodziny z Informatorem „Uprawnienia w ramach ustawy dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16.02.2017 roku, dotyczącym możliwości wsparcia,
- opracowanie wspólnie z kobietą w ciąży i/lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia,
- koordynacja poradnictwa i wsparcia dla kobiet i/lub rodziny (art. 8. ust. 1-3),
- występowanie przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów (z wyłączeniem świadczeniodawców) w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia (art. 8 ust. 3 pkt. 2 ustawy „Za życiem”).

Asystent rodziny realizuje wsparcie przy konsultacji zespołu specjalistów (nazwanego zespołem multiprofesjonalnym).

Zadania asystenta rodziny wynikające z realizacji ustawy „Za życiem” zostały wpisane do ustawy o wspieraniu rodziny (art. 15 ust. 13a), jako głównej ustawy wyznaczającej rolę, zakres działań i organizację pracy asystentów. Do dominujących działań, jak do tej pory, należy więc wsparcie instrumentalne, informacyjne i emocjonalne, a w przypadku problemów opiekuńczo-wychowawczych – pedagogizacja

Do 30.06.2021r. nie wypłacono świadczeń pieniężnych na ten cel. Żadna rodzina nie została też objęta wsparciem asystenta rodziny.

17. OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT TRZECH

Od 25 sierpnia 2017 roku MGOPS w Mroczy jest realizatorem zadań wynikających z ustawy z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi do lat 3.

Kwestie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 reguluje ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz akty wykonawcze do tej ustawy.

Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 może być organizowana w formie żłobka lub klubu dziecięcego, a także sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. W ramach opieki realizowane są funkcje: opiekuńcza, wychowawcza oraz edukacyjna.

Opieka nad dzieckiem może być sprawowana do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym – 4 rok życia.

Na terenie Gminy Mrocza z uwagi na brak żłobków i klubów dziecięcych przedmiotowe zadanie nie jest realizowane.

18. PROGRAM „DOBRY START”

Od 1 lipca 2018r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje na terenie Gminy Mrocza zadania wynikające z Uchwały Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie ustanowienia **rządowego programu „Dobry start”** oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. 2018 poz. 1061),

Program „Dobry Start” to jednorazowe wsparcie w wysokości **300zł** dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny, bez względu na dochód. Świadczenie dobry start przysługuje **raz w roku** na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia.

□ **Przez szkołę** należy rozumieć „szkołę ponadpodstawową i dotychczasową szkołę ponadgimnazjalną, z wyjątkiem szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych, szkołę artystyczną, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy” (art.3 rozporządzenia)

□ Wnioski na świadczenie „dobry start” składane były od **1 lipca do 30 listopada przez** matkę, ojca lub opiekuna dziecka. Świadczenie nie przysługuje na dzieci uczące się w przedszkolu oraz realizujące roczne przygotowanie szkolne (zerówka) w szkole lub przedszkolu.

19. PROGRAM „CZyste Powietrze”

MGOPS w Mroczy realizuje zadanie od 15 października 2020 roku, poprzez wydanie stosownych upoważnień przez Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza dla dyrektora i pracowników MGOPS w Mroczy na wniosek dyrektora. Od 1 października 2020 roku osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1565 – zmiana ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy Prawo ochrony środowiska). Postępowanie od momentu złożenia wniosku do wydania stosownego zaświadczenia w sprawie ustalenia przeciętnego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego prowadzi Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy. Dochodem przypadającym na jednego członka danego gospodarstwa

domowego jest dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych .

Gospodarstwo domowe tworzą:

- osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe),
- osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych w:

- przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca danego roku;
- ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia danego roku.

Tabela 49 Tabelaryczne przedstawienie realizacji zadania

Wyszczególnienie	od 1 X.2020	I połowa 2021
Wnioski o wydanie zaświadczenia	4	26
Zaświadczenia	4	25

Źródło danych: MGOPS Mroczka

20. ZESTAWIENIE TABEL

Numer Tabeli	Nazwa tabeli	Strona
1	Tabelaryczne zestawienie zatrudnienia	3
2	Tabelaryczne zestawienie szkoleń	4
3	Tabelaryczne wykonanie budżetu	5
4	Tabelaryczne wykonanie zadań	6
5	Tabelaryczne przedstawienie świadczeń	7
6	Tabelaryczne wykonanie usług opiekuńczych	9
7	Tabelaryczne przedstawienie wykonania SUO	12
8	Tabelaryczne przedstawienie wykonania poradnictwa	12
9	Tabelaryczne przedstawienie wykonania poradnictwa w PIK	14
10	Tabelaryczne zestawienie realizacji zadania przez NOTU Koliber	15
11	Tabelaryczne zestawienie realizacji zadania przez Terapeutę	16
12	Tabelaryczne zestawienie realizacji zadania DPS	17
13	Tabelaryczne zestawienie kosztów umieszczenia w DPS	18
14	Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania - Dożywianie	19
15	Tabelaryczne zestawienie realizacji zadań własnych gminy	21
16	Tabelaryczne zestawienie realizacji zadań zleconych	23
517	Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania - Bezdomność	24
18	Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania w Punkcie Konsultacyjno - Interwencyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	25
19	Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania – Zespół Interdyscyplinarny	26
20	Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania – Piecza Zastępcza	27
21	Tabelaryczne przedstawienie problemu umieszczenia dzieci w Ośrodkach Wychowawczych	27
22	Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania Asystent Rodziny	29
23	Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania Praca Socjalna	32
24	Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania – Przeciwdziałanie uzależnieniom	32
25	Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania – PO PŻ	35
26	Liczba złożonych wniosków w Świadczeniach Rodzinnych	40
27	Liczba wydanych decyzji w Świadczeniach Rodzinnych	40
28	Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania – Świadczenia Rodzinne	41
29	Ubezpieczenie emerytalno-rentowe – Świadczenia Rodzinne	41
30	Zestawienie należności w Świadczeniach Rodzinnych	42
31	Informacje Statystyczne w Świadczeniach Rodzinnych	42
32	Liczba złożonych wniosków w Świadczeniach Wychowawczych	43
33	Liczba wydanych decyzji w Świadczeniach Wychowawczych	43
34	Tabelaryczna wykonanie zadania w Świadczeniach Wychowawczych	43
35	Zestawienie należności w Świadczeniach Wychowawczych	43
36	Liczba złożonych wniosków w Funduszu Alimentacyjnym	44
37	Liczba wydanych decyzji w Funduszu Alimentacyjnym	44
38	Tabelaryczne wykonanie zadania w Funduszu Alimentacyjnym	45
39	Tabelaryczne wykonanie należności w Funduszu Alimentacyjnym	45
40	Tabelaryczne zestawienie działań w postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 września 2007	45

	roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. 2018, poz. 554 ze zm.)	
41	Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania – Pomoc Materialna dla Uczniów	47
42	Liczba złożonych wniosków i decyzji – Pomoc Materialna dla Uczniów	47
43	Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania - Dodatki Mieszkaniowe	48
44	Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania – Dodatki Energetyczne	49
45	Tabelaryczne zestawienie spraw pozostałych zadań (wnioski, decyzje)	49
46	Tabelaryczne zestawienie liczby spraw (odwołania do SKO Bydgoszcz)	50
47	Koszt realizacji ustawy	52
48	Dane statystyczne dotyczące realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny	52
49	Tabelaryczne przedstawienie realizacji zadania	58